Iskra

ISKRA

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SOZD ISKRA

Številka 3 — Leto XXIII — 28. januar 1984

GOVOR Z GLAVNIM DIREKTORJEM IC SIMONOM PRIMOŽIČEM

Proizvodni problemi se še kako odražajo pri trženju in obratno

S pogovorom z glavnim direktorjem Iskrine delovne organizacije skupnega pomena Iskre Commerce Simonom Primožičem smo odlašali vse do teh zadnjih januarskih dni, ko so že znani dokončni rezultati Iskrinega trženja v minulem letu in ko se je, če temu lahko tako rečemo, tržni zagon Iskre Commerce na domačem in tujih tržiščih »preusmeril« na izpolnjevanje letošnjih prodajnih in nakupnih nalog. Prvo vprašanje našemu sogovorniku se je nanašalo na poslovanje Iskre Commerce v minulem letu.

Glede na splošne gospodarske težave minulem letu, je Iskra in z njo Iskra mmerce, saj gre za celoto, lani zadojivo poslovala. Vse tiste težave, ki so tile naše tovarne, so se odražale tudi skri Commerce. Lanskoletni rezulje nižji od zastavljenih ciljev, vzroki so različni. Med subjektivne naj uvrn tudi to, da s proizvodnimi organijami lani nismo dovolj spretno raševali številnih problemov. Kar se komercialne dejavnosti ugotavljam, da na začetku lanskega leta nismo eli dosti naročil, potem ko so jih pribili, pa so se pojavile težave pri prebi proizvodnje z repromateriali, z ostrino pa smo se soočali tudi z nevidnostjo.

V vseh dejavnostih Iskre Commerce, ej v vseh petih TOZD, ugotavljamo, je delo potekalo z vso prizadevnost- da pa je bil zaradi manjše prodaje njen naš ekonomski rezultat«.

Kakšen pa je bil gmotni učinek trže- Iskre Commerce?

Verjetno je odveč poudarjati, da dajni stroški nenehno rastejo in da pač podvrženi vsem razmeram na mačem in tujih tržiščih. Poleg tega se na jugoslovanskem tržišču bistveno anjšalo povpraševanje na področju fesionalne tehnike in repromateria-, obratno pa je imela Široka potroš- še vedno dovolj kupcev, vendar pa zaradi znanih razlogov nismo mogli dovoljiti.

Menimo, da je ekonomski rezultat re Commerce kolikor toliko dovoljiv, seveda pa ne bo zagotav- financiranja vseh tistih ciljev, ki bi želeli uresničiti letos. Med te cilje bram vsekakor uvrstiti tudi nepre- no skrb, da nas neprestano višanje ljenjskih stroškov ne bi preveč pridelo. Zavedamo se, da je to tudi edpogoj za boljše delo.

V dogovoru z Iskrinimi tovarnami bo kra Commerce letos povečala projo na domačem in tujih tržiščih, navno in uvozno dejavnost ter servisne druge storitve v povprečju za več kot etjino. Gotovo gre za pogumno zanvljen gospodarski načrt?

Za letos imamo precej ambiciozen črt, ki je seveda podrejen načrtu kre. Načrt je zelo zahteven in bomo orali trdo delati, če ga bomo hoteli esničiti. Terjal bo tudi tekoče izvaja- e nalog, predvsem pri ocenjevanju spodarskih razmer doma in v tujini. e sme se nam več dogajati, da bi se pripravljeni znašli v težavah, kajti akih takšnih časovnih zamikov ni moč nadomestiti. Zagotoviti bomo moli nepretrgano oskrbo s surovinami — domačimi in tujimi — skrbeti za tečo likvidnost, osvajati nova tržišča in repiti prodajo pri že poznanih kupcih r, nenazadnje okrepiti sodelovanje z emi zunanjimi institucijami, ki razrejejo gospodarsko problematiko v rebliki in v zvezi, da bomo lahko pračasno sledili vsem ukrepom in tako

Simon Primožič.

pridobivali soglasja in osnove za nemoteno delo.

V Iskri Commerce je slišati govorice o določenih organizacijskih spremembah!?

Sedanjo organiziranost Iskre Commerce smo postavili pred dvema letoma. Danes ugotavljamo, da smo se pravilno odločili in da se je ta organiziranost dokazala in primerno utrdila, vendar pa so potrebne še nekatere manjše spremembe, ki bodo zagotavljale še boljše delo in še boljše ekonomske rezultate. Tako na primer bo potrebno na domačem tržišču izpeljati že začrtano organiziranost na nekaterih segmentih, kot je na primer pridobivanje večjih investicijskih poslov, izpeljati večjo povezanost Iskre z drugimi sorodnimi organizacijami, tesneje se bomo morali povezati v reprodukcijske verige, spremembe pa naj bi omogočile tudi intenzivnejše obdelovanje tržišča.

Pri zunanjetrgovinski dejavnosti bomo morali predvsem pospešiti prodajo oziroma pridobivanje potrebnih povpraševanj in izvoznih naročil, bolj intenzivno se bomo morali vključevati v izvajanje investicijskih del ter prenosa tehnologije in znanja. Ob Iskrini zunanjetrgovinski dejavnosti vsekakor ne morem mimo večje skrbi za ekonomičnost poslovanja naših zunanjih firm, za hitrejši priliv deviznih sredstev, med spremembami pa naj omenim tudi akcijo za organiziranost maloobmejnega sodelovanja.

Tudi na uvoznem področju moramo doseči takšno organiziranost, ki bo zagotavljala, da bodo Iskrine tovarne pravočasno preskrbljene z reprodukcijskimi materiali. Več pozornosti bomo morali nameniti tudi cenovnemu področju ter tako vplivati na ekonomiko poslovanja, s tem pa tudi na rezultate dela celotne Iskre.

Kakšna pa bo kadrovska in investicijska politika v tem letu?

Vse to, o čemer govoriva, bomo lahko dosegli le s sposobnimi strokovnimi kadri, ki bodo uresničili Iskrine skupne naloge, torej v najtesnejšem sodelovanju z delavci v Iskrinih proizvodnih in temeljnih organizacijah ter tako prispevali k utrjevanju trdnosti Iskre kot celote. Ob povečevanju obsega poslovanja ter hkratni kadrovski krepitvi, bomo morali seveda skrbeti tudi za primerne prostore. V sedanjem gospodarskem trenutku v kakšne pomembnejše investicije ne bomo mogli iti, pač pa jih bomo razreševali v okviru možnosti ter tako zagotavljali nepretrganost izvajanja vseh nalog, ki so predmet našega dela znotraj Iskre.

Lado Drobež

ISKRA — AVTOMATIKA

Možnosti za razširitev izmenjave

V dneh od 15. do 19. januarja se je v Zagrebu na 6. rednem zasedanju zbrala mešana jugoslovansko-madžarska delovna skupina za avtomatizacijo in instrumente. Jugoslovanski del deluje v okviru poslovnega združenja za avtomatizacijo — UNIMATIK iz Beograda, njen predsednik pa je od 1983. leta dalje Karl Hribšek, strokovni svetovalec poslovodnega odbora delovne organizacije Iskra-Avtomatika.

Iz omenjene delovne organizacije se je zasedanja udeležil tudi dolgoletni član grupe, Štefan Pajor. Prisotnih je bilo 25 članov, od tega 10 iz sosednje Madžarske in 15 naših predstavnikov.

V okviru dnevnega reda so pregledali realizacijo nalog, sprejetih na 5. rednem zasedanju, ki je bilo meseca junija v Budimpešti. Iskra je v madžarsko izmenjavo vključena na področju varilnih naprav in merilnih instrumentov. Že lani, delno pa že prej pa so se pričeli dogovori o razširitvi izmenjave na področju signalno-varnostnih naprav, avtomatizacije v industriji, avtomatizacije v energetiki, cestne semaforizacije in kegljišč.

Zaradi vedno težjega gospodarskega položaja v svetu, obe državi sta namreč primorani na substitucijo uvoza repromaterialov in v izvoz na konvertibilna področja, je bila na zasedanju močno izražena pripravljenost obeh strani za povečanje nadaljnjega sodelovanja v smislu specializacije in uvajanja kooperacij.

Tako Madžarska, kot Jugoslavija imata tudi določene kooperacije z zahodnimi firmami. Zato je potrebno možnost na posameznih segmentih in na ustrezni tehnološki ravni izkoristiti.

Predlagano je tudi bilo, da v izvozne projekte na tretja tržišča vključujeta druga drugo v smislu specializacije in delitve dela. Skupni nastopi bi hkrati veliko prispevali k hitrejšemu in konkretnejšemu sodelovanju in povečanju obsega menjave.

Na osnovi ocene, ki jo je pripravila delovna skupina, naj bi bila letošnja izmenjava med obema državama na omenjenem področju za 30 % večja od lanske, čeprav so možnosti dosti večje.

Ko so ocenjevali možnosti za razširitev izmenjave, je bil podan in sprejet predlog za sodelovanje v skupnem razvoju in načrtovanju delitve dela v smislu kompletiranja, oz. dopolnjevanja ter skrajševanja inovacijskega procesa, pri čemer bi hkrati izmenjavali izkušnje in znanje.

Poleg Iskre dosegajo uspešno medsebojno izmenjavo tudi UNIS, ATM, Energoinvest, Prva Iskra Barič, Nopal, EMPA in Elektronika—Zadar.

V okviru tega zasedanja so člani madžarske delegacije v četrtek, 19. t.m. obiskali tudi delovno organizacijo Avtomatika. Med razgovori, ki so jih imeli s predstavniki delovne organizacije, so se gostje podrobneje seznanili s proizvodnim programom in možnostmi za povečanje sodelovanja. Dogovorjen je bil tudi nadaljnji potek razgovorov na tehnični ravni. Hkrati so svoj program predstavili tudi predstavniki delovne organizacije Iskra-Industrija elementov in delovne organizacije Iskra-Kibernetika. Razgovorom je sledil ogled proizvodnje v TOZD Avtomatika in varilne naprave in TOZD Naprave za energetiko.

Š.D.

ed srečanjem mladih SOZD Iskra v Rabcu

Delovno srečanje mladih SOZD Iskra v Rabcu

Letošnje delovno srečanje mladih SOZD Iskra je bilo v dneh od petka, 20. januarja, do nedelje 22., v Rabcu. Skoraj 150 delegatov iz večine osnovnih organizacij ZSMS je medse povabilo pomočnika predsednika KPO SOZD Iskra **Pavleta Gantarja,** ki jih je seznanil z aktualno problematiko Iskre, in člana KPO SOZD Iskra **Zorana Poliča.** Slednji je mladim spregovoril o dolgoročni orientaciji Iskre in o smernicah projekta »Iskra 2000«. V okviru razprav v treh delovnih skupinah so udeleženci srečanja razpravljali o problematiki nagrajevanja po delu, o zaključkih 9. seje CK ZKS in o pohodnem odredu »99 d« ter sklepe potrdili na plenarni seji. Na volilno programski konferenci je bil za novega predsednika Iskrine mladine izvoljen **Jože Mokorel** iz Iskra Commercea, novi sekretar pa je **Ivo Vukelič** iz DO Široka potrošnja.

Mladim na konferenci je o aktualni problematiki Iskre v sedanjem trenutku spregovoril pomočnik predsednika KPO SOZD Iskra Pavle Gantar.

PRED PROBLEMSKO KONFERENCO ZKS

Za mobilizacijo ustvarjalnosti vseh delavcev

Te dni je predsedstvo CK ZKS pozvalo svoje članstvo k pripravam za problemsko konferenco ZK Slovenije o nalogah komunistov pri krepitvi inovacijske sposobnosti delavcev v združenem delu.

Široko zasnovana aktivnost na to temo in, kot je videti, temeljite priprave med komunisti, vsekakor ne preseneča, saj gre zagotovo prav v tem trenutku za dokaj vročo in dalekosežno problematiko, katere uspešna razrešitev in izvajanje nam bo zagotovo mnogokaj pomagala iz sedanje hude gospodarske stiske, v perspektivi pa nam bo odpirala pot za boljše produktivno delo in uspešnejše vključevanje v mednarodno delitev dela.

Komunisti želijo pozornost na to temo še posebej usmeriti v analizo idejnopolitičnih vprašanj uveljavljanja inovacijske dejavnosti kot množičnega gibanja in oblike neposredne mobilizacije ustvarjalnosti vseh delavcev za reševanje problemov produktivnosti dela, izboljšanja samoupravnih odnosov in organiziranosti, izboljševanje kvalitete proizvodov, varčevanja s surovinami, materiali in energijo ter za zboljševanje ekoloških učinkov proizvodnje. Razprava med komunisti o tej temi je namenjena tudi kritični obravnavi uveljavljanja vloge organizirane raziskovalno-razvojne dejavnosti kot dolgoročno pomembnega elementa proizvodnje, upravljanja in razvoja inovativnosti ter odgovornosti strokovnih in poslovodnih delavcev za oblikovanje predlogov poslovne politike, ki se ob neprestano naraščajoči inovacijski usposobljenosti njihove organizacije združenega dela potrjuje v boljših konkretnih poslovnih in izvoznih rezultatih.

Eden izmed ciljev pa je že s pripravami na konferenco doseči, da bodo komunisti skupaj z drugimi delavci v temeljnih organizacijah in skupnostih ocenili svojo inovacijsko usposobljenost ter določili specifične naloge in akcije, s katerimi bodo v okvirih svojih TOZD, DO in SOZD zagotovili krepitev inovacijske sposobnosti.

Tako bo razprava o organizacijah zveze komunistov v organizacijah združenega dela in v občinah potekala na osnovi izhodišč za pripravo problemske konference in sicer v februarju in marcu 1984, nakar bo strnjena na območnih posvetih zveze komunistov, ki jih bodo organizirali medobčinski sveti ZKS do konca meseca marca letošnjega leta.

Razen tega bo v okviru CK ZKS ter v drugih družbenopolitičnih organizacijah in organih pripravljena vrsta specializiranih obravnav posameznih sklopov problematike krepitve inovacijske dejavnosti. Pri tem mislimo na vprašanja kot so, na primer, spodbujanje in motivacija za množično inovacijsko dejavnost, razvoj in krepitev organiziranega, usmerjenega in sistematičnega pristopa v množični inovativni dejavnosti, premoščanje zavor pri prenosu znanja in inovacijskih dosežkov v prakso, krepitev organizirane inovativne in znanstvenoraziskovalne dejavnosti v gospodarstvu, utrjevanje trajne proizvodne — tehnološke in dohodkovne povezanosti med organizacijami združenega dela, družbeni ukrepi in aktivnosti subjektivnih sil za krepitev inovacijske usmerjenosti v združenem delu itd.

Že teh nekaj zasnov, pobud in tem vsekakor kaže, da bodo imeli komunisti marsikaj povedati o tej tematiki na svoji problemski konferenci, zlasti pa to velja še za komuniste v Iskri, ki jim pomeni inovacijska in znanstvenoraziskovalna dejavnost prvi imperativ pri njihovi ustvarjalnosti in delu. Zato bodo nedvomno njihovi prispevki, prizadevanja, ugotovitve , spoznanja in zlasti praksa dragocen prispevek k uspešnosti problemske konference ZKS.

D.Ž.

Gradili so Iskro

Veliko prizadevnih posameznikov in marljivega dela je bilo potrebno, da je naša Iskra zrasla v to kar je danes. Med tistimi, ki so k njeni izgradnji veliko prispevali pa je ing. Radovan Vrabl,, katerega delo je tesno povezano z razvojem elektronske industrije v Horjulu in je zato njegova pot strokovnjaka in organizatorja za nas še posebej zanimiva. Ob njegovi upokojitvi smo se pogovorili z njim in mu zastavili nekaj vprašanj o njegovem delu in življenju v Iskri.

Najprej o vašem delu v Iskri. Kako ste začeli?

Po diplomi na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani leta 1951 in odsluženju vojaškega roka, sem se leta 1952 zaposlil v tedanjem IVE in sicer v laboratoriju za elektronske merilne instrumente. Sprva sem delal kot razvijalec pozneje pa kot vodja laboratorija za industrijsko elektroniko in kot vodja razvoja »Elektronike«.

Ker ni bilo deviz za uvoz so bile tedanje potrebe po merilnih napravah zelo velike in smo zato imeli polne roke dela. Število sodelavcev se je večalo in kmalu nam je začelo pri primanjkovati prostora. Vsaj dokler ni IEV uspel dobiti po ugodni ceni na pol dograjen industrijski objekt v Horjulu kamor se je do leta 1957 preselil naš celoten oddelek. Tako se nas je približno 65 sodelavcev redno vozilo v dveh avtobusih v Horjul kjer nas je skupno s Horjulčani bilo že prvo leto okrog 90.

Nadaljnja širitev je potekala še bolj intenzivno. Delovne sile je bilo v Horjulu dovolj, prostora za delo prav tako in povpraševanje po izdelkih je še naprej ostajalo zelo veliko. Dosegli smo izjemno rast, ki nas je po 3 letih privedla do take razširitve, da nam je ponovno začelo primanjkovati prostorov in naš razvoj se je preselil nazaj v Ljubljano, kjer smo se kot prvi vselili v zgradbo tobačne tovarne na Tržaški 2. Seveda pa pogoji dela niso bili tam niti približno taki kot danes. Prostori so bili še vsi prežeti z močnim vonjem po tobaku in nikakor še prirejeni za naše delo. To je bilo leta 1960.

Kmalu zatem, ko je bil ustanovljen Zavod za avtomatizacijo kot razvojni inštitut Iskre, sem prevzel dolžnosti pomočnika direktorja za razvoj. Na tem delovnem mestu sem ostal 3 leta, nakar sem se vrnil v Horjul, kjer sem leta 1968 prevzel mesto direktorja horjulske tovarne in ostal na tem delovnem mestu vse do ustanovitve DO Elektrozvez leta 1979, ko sem bil postavljen za svetnika predsednika KPO DO Elektrozveze, kar sem ostal vse do upokojitve.

Kako je v tem času rastla tovarna v Horjulu?

S prihodom v Horjul so nam novi prostori omogočili stalno in hitro širitev proizvodnje. Pri tem naj omenim, da je vse kar smo naredili bilo plod lastnega razvoja ker druge poti ni bilo. Spoprijeti smo se morali s številnimi problemi tako s področja elektronike kot finomehanike, kleparstva itd. Zato je bilo v naši tovarni v Horjulu izobraževanje že od vsega začetka zelo pomembna postavka in po rezultatih sodeč smo to delo dobro zastavili in tudi opravili, saj je na tem področju sedaj veliko sposobnih strokovnjakov.

Celoten razvoj našte tovarne v Horjulu je bil stalen, neprekinjen, vendar nekaj pomembnejših prelomnic je vseeno bilo. Med prvimi je bil prevzem dela za Control Data Corporation in sicer montaže tiskanih ploščic za računalnik leta 1968—69. To je bilo zelo zahtevno delo, predvsem glede kvalitete in časovnih obveznosti tako, da smo si ob njem pridobili precej znanja in delovnih navad, ki so nam še kako prišle prav.

Glede pridobljenega znanja naj povem, da smo na primer morali obdelati ves potek montaže, izdelati pripomočke, organizirati kontrolo in ekspedit. Lahko rečem, da nam je vse to zelo dobro uspelo, ameriški kupec je bil s kvaliteto našega dela zelo zadovoljen in tudi mi smo kot rečeno zrastli tako tehnološko kot gospodarsko, saj smo pri tem dovolj dobro zaslužili in to v dolarjih. Dodatna prednost pri vsem tem pa so bile še reference, ki so nam ob nadaljnjem iskanju kupcev prišle še kako prav, ker smo imeli tudi s čim pohvaliti.

Vztrajno iskanje novih izvoznih možnosti se nam je kmalu obrestovalo. Povezali smo se s firmo Beckman iz ZRN za katero smo izdelovali po njihovi dokumentaciji spektralni fotometer. Tedaj smo spet dokazali, da smo sposobni hitro osvajati zahtevno tehnologijo in dobavljati kvalitetne izdelke. Seveda pa je vse to zahtevalo nadaljnje usposabljanje vseh delacev kar je spet bila osnova za nadaljnje izvozne posle.

V vsem tem času nismo zanemarili domačega trga. Omenim naj predvsem naše aparature za zveze, ki jih je tovarna sprejela v proizvodnjo, sprva za civilno področje potem pa še za profesionalno uporabo. Ta proizvodni progam je postal tržno zelo uspešen. Prodali smo že

Radovan Vrabl.

čez 10.000 aparatur te familije, s tovrstno proizvodnjo pa je naša tovarna pridobila znanje na področju visokofrekvenčnih aparatur in velikoserijske proizvodnje. S temi aparaturami smo tudi zapolnili praznino na jugoslovanskem tržišču, kar je za širšo družbo zelo pomembno ter da je na teh aparaturah prišla ponovno do izraza naša usmeritev k kvalitetnemu in zanesljivemu izdelku, kar so prav te aparature izrecno dokazale.

Nadaljnji, morda celo najpomembnejši korak v sodobno tehniko je pomenilo poslovno tehnično sodelovanje s svetovno znanim Carl Zeiss. Za njih smo prevzeli razvoj in proizvodnjo elektronskega računalniškega dela za spektrofotometer, kar je postavilo pred nas osvajanje popolnoma novega področja mikroračunalništva. Povezali smo se z IJŠ in skupaj z njimi izdelali mikroračunalniški sistem na osnovi katerega je »današnja« proizvodnja elektronskega računalniškega dela za spektrofotometer v takem obsegu, da predstavlja polovico sedanje proizvodnje v Horjulu. Kaj to pomeni, nam morda bolje pove podatek, da smo bili nekaj let celo največji proizvajalec mikroračunalnikov v Jugoslaviji ter da smo osvojili tehnologijo s katero lahko realiziramo najmodernejše merilne naprave.

Morda še nekaj besed za zaključek našega pogovora?

To, da sem doživel razvoj naše elektronske industrije vse od začetka do danes mi veliko pomeni. Še posebej, če se spomnim časov, ko smo razvijalci ob električnem in mehanskem razvoju še sami krivili in vrtali šasije, sami izdelali celo aparaturo, dostikrat celo sami izdelovali potrebne elemente, kar vse je bilo možno predvsem zaradi entuziazma, ki je na tem področju usodno pomemben. Mi smo tedaj delali ne glede na čas ali dodatno plačilo. To vse je brez dvoma res. Vendar pa moram ob tem dodati, da je primerno nagrajevanje izredno pomembno za uspešno delo. Posebno še nagrajevanje inovacijskih predlogov in izumov bi moralo biti pri nas boljše.

Ob tej priložnosti bi še posebej opozoril na negativni pojav, ki sem ga lahko zasledil, tako pri nas, kot drugje. Prevečkrat je nevoščljivost vzrok, da posamezniki ne dobijo nagrade, ki bi jo za svoj dosežek morali. Ti nevoščljivci se premalo zavedajo, da lahko že v kali zatrejo marsikatero pobudo od katere bi vsi imeli koristi.

B.Č.

Iskra v NDR lani in letos

»Za lanskoletni izvoz v Nemško demokratično republiko zaslužijo vse priznanje številne temeljne organizacije v Kibernetiki, Elementih, Široki potrošnji in ISEZ. Res pa je tudi to, da z izdelki, ki jih izdelujemo že 10, 20 in več let kmalu ne bomo več konkurenčni in bomo morali poskrbeti za nove generacije izdelkov, pa tudi nove generacije ljudi, ki bodo obdelovali to tržišče,« poudarja direktor Iskrinega predstavništva v Berlinu Zdene Skok.

Iskra je lani izvozila v Nemško demokratično republiko za nekaj manj kot 15,1 milijona dolarjev. Od te vsote je bilo kooperacij za dobrih 5,1 milijonov dolarjev. Največji izvozniki so Elektromotorji iz Železnikov, Elektronski instrumenti iz Horjula, iz Elementov so največji izvozniki Šentjernejski Upori, iz Kibernetike pa Stikala in Mehanizmi.

»Za lanski izvoz v NDR moramo pohvaliti vse, zlasti pa temeljni organizaciji Stikala in Mehanizmi, ki sta resnično dali vse od sebe. Zanimivo je, da se nam je lani izvoz v to državo precej povečal, pa čeprav se je naša proizvodnja v prejšnjih letih srečevala z dosti manjšimi težavami. Takšen izvoz smo dosegli kljub temu, da smo imeli za nekaj milijonov dolarjev izpadov, tem pa je botrovalo predvsem pomanjkanje repromaterialov, zlasti v Železnikih,« je med zadnjim obiskom v domovini dejal direktor našega predstavništva v Berlinu Zdene Skok. Tam je zamenjal Marjana Japlja, ki je bil v Berlinu 6 let, še prej pa sta bila Iskrina predstavnika v NDR najprej Edo Sonnenwald in za njim Zdene Skok. Naš sogovornik je zdaj torej direktor predstavništva v Berlinu že drugič.

V primerjavi z letom 1982, se je Iskrin izvoz lani povečal za približno 800.000 dolarjev. Ko smo že pri številkah, naj povemo, da za letos načrtujemo 17,7 milijonov dolarjev izvoza, s tem, da bodo ostali največji izvozniki še vedno tisti, ki smo jih že omenili.

Direktorja Skoka smo zaprosili tudi za kratko predstavitev Iskrinih večjih kupcev v Vzhodni Nemčiji. Tole je dejal: »Za novoletne praznike sem poslal čestitke več kot 500 vodilnim delavcem številnih vzhodnonemških firm. Največji partner je še vedno Elektro Aparate Werke, na drugem mestu pa je Carel Zeiss iz Jene. Seveda je tu še nekaj drugih firm, rad pa bi poudaril, da sodeluje Iskra s partnerji iz Nemške demokratične republike že od leta 1967 in bomo torej kmalu praznovali tri desetletja nadvse uspešnega sodelovanja.«

Zanimalo nas je, kako je z Iskrino poslovno disciplino na vzhodnonemškem tržišču. Naš sogovornik nam je postregel z bolj ali manj spodbudnimi podatki, pri čemer se tisti, ki smo jih okitili s pridevnikom manj nanašajo predvsem na spoštovanja dobavnih

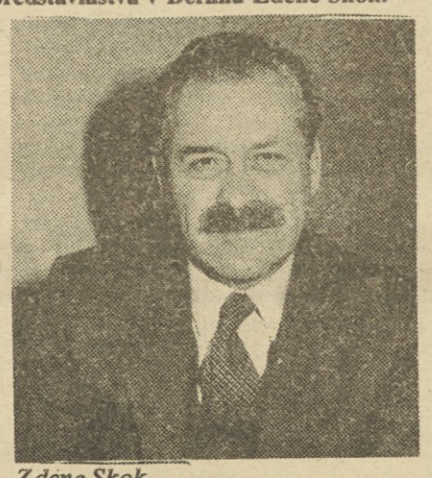

Zdene Skok.

rokov. Kombinatu Carel Zeiss je Iskra osemkrat preložila in tudi obljubila nov rok za dobavo. In osemkrat tega roka ni spoštovala. No, devetič pa smo jim le poslali blago, in to celo več, kot smo ga obljubili. Drug tak manj spodbuden podatek lahko bi bil tudi prvi je zastarelost našega proizvodnega programa. Prav v zvezi s tem je Zdene Skok nadvse hudomušno poudaril, da je Iskrina prihodnost v novih generacijah izdelkov in ljudi.

Države članice SEV postajajo iz leta v leto večji Iskrin dobavitelj reprodukcijskih materialov in opreme. V zvezi z Iskrinim uvozom iz NDR je Zdene Skok poudaril, da v zadnjem času prav za Iskrin uvoz porabimo mnogo več časa kot pa za izvoz. Vzrok je v tem, da ta uvoz doma, torej v proizvodnih tovarnah in v Iskri Commerce, še vedno ni ustrezno organiziran in pade zato največje breme prav na naše predstavnike v tujini.

Lani je naš uvoz iz NDR dosegel približno 8 milijonov od česar je bilo kooperacij za dobro polovico. Opozoriti velja zlasti na uvoz aktivnih komponent, katere je morala Iskra doslej kupovati na zahodu.

Na zadnji zunanje-trgovinski konferenci lanskega oktobra je Zdene Skok poudaril, da bi morala biti Iskra tudi pri uvozu tako natančna, kot so naši kupci, ko kupujejo Iskrine izdelke. Vprašal se je zakaj Iskra ne uvaža izdelkov, ki so prestali takšen ali drugačen test. »Če bi bili pri uvozu polovico toliko pedantni, kot so naši partnerji pri izvozu, bi bil to velik napredek za naš uvoz,« poudarja direktor Skok.

Lado Drobež

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani bo ORGANIZIRALA SEMINAR z naslovom: DRUŽBA, ZNANOST, TEHNOLOGIJA. Seminar bo predvidoma na Brdu v mesecu marcu 1984 v dneh od 12.—16.

Vse informacije dobite v tajništvu fakultete na tel.: 265-161, int.: 253.

DO KONDENZATORJI SEMIČ

Ocena lanskega poslovanja

Kljub temu, da se dokončna bilanca poslovanja za lansko, 1983. leto še pripravlja in izdeluje, je vendar moč že na podlagi natančnih podatkov o enajstmesečnem poslovanju podati oceno poslovanja semiške delovne organizacije za lansko leto.

Tako v Semiču ocenjujejo, da bodo plan proizvodnje delovne organizacije uresničili v višini 90 % in bo tako dosežena proizvodnja večja v primerjavi z letom poprej za 17 %, po TOZD pa v TOZD elektronski kondenzatorji bo proizvodnja večja za 23 %, v TOZD Elementi za odpravo motenj prav tako v višini 23 %, medtem ko bo proizvodnja v TOZD Energetski kondenzatorji nižja v primerjavi z letom 1982 za 2,4 %.

Ob znanih težkih in hudih pogojih gospodarjenja so rezultati vseeno dobri, zlasti, če jih primerjamo s porastom celotne jugoslovanske proizvodnje v tričetrtletju lanskega leta, ki je znašala komaj 0,6 %. Res je, da v Sloveniji v istem obdobju beležimo 3,2 % rast, medtem ko smo v celotni Iskri v tem obdobju dosegli kar za 11 % večjo rast proizvodnje kot v prvem tričetrtletju 1982. leta.

Nedoseganje plana proizvodnje v celoti je vsekakor v veliki me sledica preskrbljenosti proizvod surovinami, tako domačimi kot iz uvoza. Na domačem trgu pa se miška delovna organizacija kot številne ostale Iskrine DO srečuje poleg pomanjkanja nekaterih su tudi z neustrezno kvaliteto le-teh, z zahtevami dobaviteljev po de participaciji in sovlaganjih, kar končni fazi močno vplivalo na cene trebnih surovin in tudi na dob roke. Pri uvozu surovin pa je prih do dolgotrajnih administrativnih stopkov in seveda do pomanjkanj viznih sredstev.

Glede finančnih rezultatov ocenj v Semiču, da bodo za leto 1983 do celoten prihodek v višini dveh mil novih dinarjev, kar pomeni prese plana za 5 %. Celotni prihodek p večji od doseženega prihodka v 1982 za 580.000.000 dinarjev, ozi za 41 %.

Dohodek bo po oceni delovna nizacija dosegla v višini 790.00 dinarjev in se bo tako gibal v o planiranega dohodka za leto Vzrok za to, da dohodek ne bo do v istem sorazmerju kot celotni p dek, je vsekakor v naglem naraš materialnih stroškov, ki bodo dos v ocenjeni višini 1.110.000.000 d jev in bodo tako 9 % višji, kot predvidevali načrtovalci v Semiču.

Za konec ocene navedimo še datke o zaposlenosti. Računajo, imeli na dan 31. 12. lani zapos 1550 delavcev, kar pomeni 6-odst povečanje zaposlenosti glede na s 31. 12. 1982. Tako ugotavljajo, d število zaposlenih za 22 delavcev kot pa jih predvideva plan zapos nja za leto 1983.

Potrebe po sodelavcih

Na tem mestu bomo redno objavljali vsa prosta dela in naloge v Iskri, tako redno delo kot za sodelovanje v občasnih projektno zasnovanih nalogah v okvir SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu z 89. členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali sproščene sodelavce, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne moremo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sa želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpise za vodilne in vodstvena dela in naloge. V glasilu, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispele k nam do vključno vsakega ponedeljka.

Objave zbira in ureja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana. E-11, telefon 213-213, int. 21-25.

DO ISKRA COMMERCE, TOZD ZUNANJI TRG
razpisuje prosta dela in naloge:

1. strokovni sodelavec za področje telefonije, Iskra Moskva ZSSR
Pogoji: končana Ekonomska fakulteta II. st. oz. II. st. Fakultete za elektrotehniko aktivno znanje jezika dežele v kateri je predstavništvo ali v njej običajnega poslovnega svetovnega jezika, 4 leta ustreznih delovnih izkušenj
Delavec se imenuje za mandatno obdobje 4 leta

2. Strokovni sodelavec za področje elektronike in avtomatike, Iskra Moskva, ZSSR
Pogoji: končana ekonomska fakulteta II. st. oz. II. st. Fakultete za elektrotehniko aktivno znanje jezika deželę v kateri je predstavništvo ali v njej običajnega poslovnega svetovnega jezika, 4 leta ustreznih delovnih izkušenj
Delavec se imenuje za mandatno obdobje 4 leta.

3. Vodja predstavništva Iskra v Pragi, ČSSR
Pogoji: končana ekonomska fakulteta II. st. oz. II. st. Fakultete za elektrotehniko izpolnjeni pogoji za ZT registracijo pri GZS za opravljanje ZT poslov, aktivno znanje jezika dežele v kateri je predstavništvo ali v njej običajnega poslovnega svetovnega jezika, 4 leta delovnih izkušenj.
Delavec se imenuje za mandatno obdobje 4 leta.

4. Direktor v INOfirmi Iskra Electronics Inc. New York, ZDA
Pogoji: končana ekonomska fakulteta II. st. oz. Fakulteta za elektrotehniko II. st. izpolnjeni pogoji za ZT registracijo pri GZS za opravljanje ZT poslov, aktivno znanje jezika dežele v kateri je podjetje v tujini ali v njej običajnega poslovnega svetovnega jezika, 5 let ustreznih delovnih izkušenj
Delavec se imenuje za mandatno obdobje 4 let.

5. Predstavnik v Inofirmi Iskra Electronik GmbH, Stuttgart, ZRN
Pogoji: končana Ekonomska fakulteta II. st. oz. fakultete za elektrotehniko, izpolnjeni pogoji za ZT registracijo pri GZS za opravljanje ZT poslov, aktivno znanje jezika dežele v kateri je podjetje v tujini ali v njej običajnega poslovnega svetovnega jezika, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.
Delavec se imenuje za mandatno obdobje 4 let.

Iskra Commerce TOZD Servis

1. Komercialist za potrebe produktivnega sektorja IV
Pogoji: Končana I. st. Fakultete za elektrotehniko, šibki tok, 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delih
Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov Iskra Commerce, Kadrovski sektor, Topniška 58, Ljubljana.

Iskra Commerce TOZD Zunanji trg

1. Tajnica
Pogoji: štiriletna administrativna šola, aktivno znanje stenografije, pasivno znanje angleškega jezika, 2-mesečno poskusno delo, 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

2. Administrator
Pogoji: končana 2-letna administrativna šola, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

3. Vodja uvoznega sektorja kooperacij
Pogoji: VS končana Ekonomska fakulteta II. st ali II. st. Fakultete za elektrotehniko, izpolnjeni pogoji za ZT registracijo pri GZ za opravljanje ZT poslov, aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika, 3-mesečno poskusno delo, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

4. Izvedenec za pripravo uvoza
Pogoji: končana II. st. Ekonomske fakultete, aktivno znanje angleškega jezika ali nemškega jezika, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov Iskra Commerce, Kadrovski sektor, Topniška 58, Ljubljana

Iskra—Inštitut za kakovost in metrologijo, Tržaška 2

1. Saldakontist
Pogoji: ekonomski tehnik, zaželene so delovne izkušnje, poskusno delo 2 meseca
Delo je za določen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: Iskra Inštitut za kakovost in metrologijo, Tržaška 2, Kadrovska služba, Ljubljana.

DELOVNO SREČANJE MLADIH SOZD ISKRA V RABCU

Samo besede so premalo; z boljšim delom je treba spreminjati svet!

Redno letno delovno srečanje predstavnikov osnovnih organizacij ZSMS, ki delujejo v Iskri, je bilo letos v Rabcu, majhni primorski vasici na obali Kvarnerja. Od petka, 20. januarja do nedelje, 22., je skoraj poldruga „stotnija" mladinskih aktivistov iz prav vseh Iskrinih delovnih organizacij sodelovala v zanimivo sestavljenem programu.

vi dan srečanja je bil že po tradiciji enjen družabnemu spoznavnemu tnju; to je imelo letos še mnogo pomen, kot v prejšnjem letu, saj v zadnjih mesecih marsikje zvrobsežnejše menjave vodilnih mlakih kadrov — pripadniki mlajše racije so imeli tako možnost, da se najo med seboj.

Soboto, 21. januarja, sta mladinske nariste obiskala dva predstavnika SOZD Iskra, pomočnik predsedKPO SOZD Pavle Gantar in član SOZD Iskra Zoran Polič.

vi je mladim predaval o aktualni lematiki Iskre v sedanjem trenutposebnim poudarkom na nalogah lih; Zoran Polič pa je mlade seznadolgoročno orientacijo razvoja in s smernicami, ki jih vsebuje ekt »Iskra 2000«.

popoldanskem delu drugega dne danja so se mladi udeležili dela v problemskih razpravah; ena skuje obravnavala problematiko nagrajevanja po delu, druga je razpravljala o zaključkih 9. seje CK ZKS o položaju in vlogi mladih v družbi; tretja delovna skupina pa se je podrobneje seznanila z zgodovino, sedanjim delovanjem in načrti mladinskega pohodnega odreda »Partizanske delavnice 99 d«.

Zadnjega dne delovnega srečanja, v nedeljo, 22. januarja, je bila na vrsti programsko volilna konferenca. Mladi so izvolili za novega predsednika Iskrine mladine Jožeta Mokorela iz DO Iskra Commerce, sekretar koordinacijskega sveta ZSMS SOZD Iskra pa je postal mladinec iz DO Široka potrošnja Ivo Vukelič. V nedeljo je bila tudi plenarna seja, kjer so obravnavali in potrdili zaključke delovnih skupin.

Da bi delo na delovnem srečanju potekalo kar čimbolj nemoteno, so mladi izdali bilten, v katerem so zbrana vsa poročila o delu posameznih organizacij ZSMS v Iskri. V biltenu je priobčen tudi pregled dela koordinacijskega sveta ZSMS SOZD Iskra.

avle Gantar: Iskrini problemi so di problemi mladih

temi besedami je pričel izvajanje očnik predsednika KPO SOZD Pavle Gantar, ki je mladim govoaktualni problematiki Iskre.

vodni del njegovega predavanja je amenjen Iskrini preteklosti. Mladi seznanili z nastankom Iskre, z raem in združevanjem mlajših orgacij, ki danes tvorijo največjo sloko OZD. Naštel je delovne organije in skupnosti, ki sestavljajo seljeno organizacijo in osvetlil sapravno organiziranost sozda; daril je vprašanja, ki se pojavljajo vajanju medsebojnih odnosov na lagi svobodne menjave dela kot alative odnosov na podlagi tržnih anizmov.

kra ima danes sedeže v 29 slovenobčinah, kar zgovorno dokazuje o opredelitev za policentrični ra. Prav taka usmerjenost, ki je marbistveno pripomogla k industrialiji nerazvitih ali manj razvitih obij pa je bila tudi eden od argumenda je Iskra prejela največje jugoansko priznanje — nagrado NOJ.

Ob sedanji samoupravni organizirati sozda pa je kljub dosežkom tudi cej odprtih vprašanj. Tako se, npr., vedno krešejo mnenja o pristojnostih in vlogi temeljnih organizacij v okviru delovnih, marsikje so še nerešena vprašanja med delovnimi organizacijami, pa tudi med DO in sestavljeno organizacijo. V prvi vrsti gre za vprašanja, ki jih povzroča morda premalo jasna opredeljenost v Zakonu o združenem delu, predvsem pa seveda križanje interesov v primerih, ko zapiranje v preozke tozdovske okvire slabi možnosti delovnih, oz. sestavljenih organizacij za uveljavljanje širših družbenih interesov.

Govornik je s tem v zvezi za primer navedel Iskrini delovni organizaciji Široka potrošnja in IEZE, kjer temeljne organizacije ne upoštevajo vloge delovne, kakršno bi po ZZD ta morala imeti. Interesi temeljnih organizacij pred vsemi drugimi pa ne predstavljajo drugega kot prvo fazo drobljenja trga, učinkovito zavoro razvoja sistema socialističnega samoupravljanja in seveda zaviranje razvoja samoupravne in poslovne organiziranosti sistema sestavljene organizacije.

V razmerjih med delovnimi in sestavljeno organizacijo je manj nasprotij kot med temeljnimi in delovnimi. Oblikovanje razvojne, finančne in poslovne politike v celoti mora biti med delovnimi in sestavljeno organizacijo usklajeno; seveda pa je to mogoče ob predpostavki, da je nosilec oblikovanja razvojne in poslovne politike delovna organizacija.

ODGOVORNOST

Posebno vprašanje, ki ga je govornik ob tem sprožil, je vprašanje odgovornosti kot enega od poglavitnih faktorjev za učinkovito delovanje samoupravnega in poslovneg sistema. Ob oblikovanju ZZD se je vprašanje odnosov med poslovodnimi organi na vseh teh ravneh organiziranja OZD večkrat pojavljalo. Opredelitev, da ti organi niso v razmerju nadrejenosti, oz. obratno še ne pomeni, da odgovornosti za izvajanje zadolžitev ni. Poslovodni organi so odgovorni svojim delavskim svetom, ki pa pravice, da povprašajo, kako poteka izvajanje zadolžitev, premalo izkoriščajo. Eden od primerov, kakšne so posledice preohlapnega pojmovanja odgovornosti je prepočasno samoupravno sporazumevanje in še bolj neučinkovite investicije.

Novi predsedniik Iskrine mladine JOŽE MOKOREL iz Iskra Commercea, tozd Zunanji trg je bil rojen leta 1957, končal višješolski študij na ljubljanski Ekonomski fakulteti Borisa Kidriča, ob delu pa nadaljuje študij v 4. letniku iste fakultete. Jože Mokorel je bil aktiven na športnem področju, v osnovni organizaciji ZSMS v svoji krajevni skupnosti, od zaposlitve v Iskri Commerceu leta 1980 pa se je aktivno vključeval v delo tamkajšnje ZSMS; bil je namestnik predsednika OO ZSMS TOZD Zunanji trg, kasneje pa je bil izvoljen tudi za predsednika koordinacijskega sveta ZSMS Iskra Commerce.

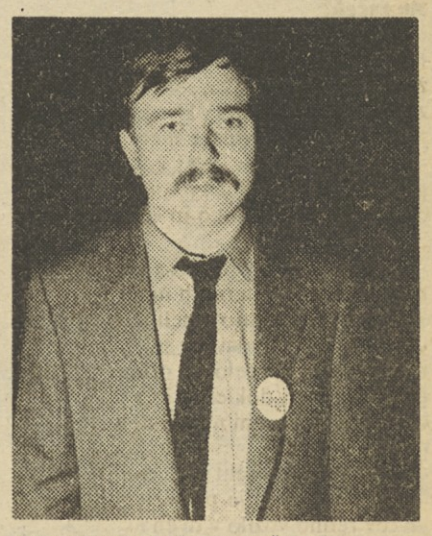

IVO VUKELIĆ iz DO Široka potrošnja, TOZD TV Pržan, je bil izvoljen za sekretarja koordinacijskega sveta ZSMS SOZD Iskra. Leta 1976 se je zaposlil v pržanski Tovarni TV sprejemnikov kot RTV mehanik. Vseskozi se je aktivno vključeval v delo družbenopolitičnih organizacij, je predsednik kadrovske komisije OO ZK, član delavskega sveta svoje temeljne organizacije in predsednik OO ZSMS, končal pa je tudi sindikalno politično šolo.

Takoj ob tem se odpira vprašanje delovanja odborov samoupravnih delavskih kontrol. Znano je, da ti organi ne delujejo tako, kot bi morali, to pa pomen uveljavljanja odgovornosti še zmanjšuje. Notranja arbitraža v Iskri je organizirana na dveh ravneh, v okvirih delovnih organizacij in SOZD Iskra. Žal tudi ta še ne prevzema vseh funkcij, ki bi jih lahko, tako da so delavci prisiljeni iskati zaščito svojih samoupravnih pravic izven Iskre tudi v primerih, ko bi spore lahko reševala notranja arbitraža. Boljši so rezultati, ki jih beleži notranja arbitraža na ravni sozda, kjer doseženo dokazuje upravičenost obstoja tega organa.

DELEGATI, DELEGACIJE, DELEGATSKI SISTEM

Delovanje delegatskega sistema v današnjem času ne zavira samo preskromna udeležba mladih v delegacijah, temveč več pomembnih dejavnikov. Pomemben je odnos strokovnih služb, ki vse prepogosto pripravljajo neuporabna gradiva, pa služb, ki ne zagotovijo razumljivega tolmačenja gradiv. Posebno vprašanje izvira iz pooblastil

(Nadaljevanje na 4. strani)

Mladi so pozorno spremljali potek delovnega srečanja.

blikovanje cen ob vstopu leto 1984

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

sekakor pa ekonomski položaj črne meergije, njena reproduktivna sposobnost in mezni kazalniki gospodarjenja opravijo nujnost reševanja in nadaljnje poslove v tej panogi tudi s cenami, da tako zavimo vsaj dosedanje količine domačih vin za druge predelovalne panoge in lbeništvo. V devetmesečnem poslovanju so bili v panogi črne metalurgije vendarle izku- ženi nekateri spodbudni rezultati, saj se zični obseg proizvodnje glede na isto obje predlani povečal za 12 % in produkost celo za 6 %. Ob tem pa je stopnja mulativne sposobnosti dosegla raven le v primerjavi z industrijo, ki je dosegla n 3,6; kovinsko industrijo s 5,7 in stroadnjo s 5,2; stopnja reproduktivne spoanjenosti je prav tako z ravnijo 5,6 pod ravindustrije z doseženo stopnjo 7,4; koske industrije s 7,4 in strojegradnje s 7,8. a takšne poslovne rezultate precej neuno vpliva pomanjkanje 2,6 milijona ton e, ki se uvaža poleg uvoza milijon ton ehni- ličnih jeklarskih izdelkov.

znanerilo svetovnih cen so inodomicilne elov- e v ZR Nemčiji in z upoštevanjem tečaja e domače cene morale povečati med 41 69 %, odvisno od asortimana izdelkov. a ali terialni stroški v proizvodnji črne metagije zajemajo že čez 80 % delež skupnega hodka, kar dodatno dokazuje, da je nedpoš- nno nemogoče reševanje nadaljnjega janaonomskega položaja te panoge samo z nojimi ukrepi rezerv, saj jih praktično ni. ledice teh nujnih povečanj bodo subjekti redelovalnih panogah morali kompenzizesecij z drugačnim poslovnim povezovanjem, ite v itvijo dela v smeri specializacije in aktivivska ijem drugih notranjih rezerv, ki so še nedno na razpolago.

) Pristop usklajevanja cen za barvno metalurgijo je bil drugačen in tudi dolgotrajnejši. Izhajal je iz temeljnega spoznanja, da so vse panoge oziroma podskupine v barvni metalurgiji svoj lanskoletni ekonomski položaj reševale z uveljavljanjem »nezakonitih doplačil« in tako dosegle »statistično nelegalne« vendar pa »tržne« cene, ki pa se razlikujejo za 30 do 100 in več odstotkov od potrjenih cen pri ZSZPC. V taki situaciji se je iskalo kompromisno rešitev v smeri legaliziranja že obstoječih »tržnih« cen barvnih kovin in torej ni prišlo v poštev indeksiranje, saj ni bila znana osnova, na katero bi se odstotek upošteval. Končni predlog, ki je tudi objavljen v Odloku, se je izoblikoval šele na skupnem sestanku predstavnikov proizvajalcev in porabnikov izdelkov barvne metalurgije pri predsedstvu Gospodarske zbornice Jugoslavije. Tukaj je bil dogovorjen pristop, da se oblikujejo in objavijo nove višje cene barvnih kovin, ki naj vsebujejo tudi vsa uradno priznana in že uveljavljena doplačila ter se približajo že doseženim »tržnim« cenam teh izdelkov. Pri tem pa je potrebno upoštevati tudi ravni svetovnih cen, ki se dobijo na podlagi meril iz Družbenih dogovorov o oblikovanju cen barvnih kovin (DD). Objavljene nove cene za baker, svinec, cink, antimon, kadmij i : magnezij so dokaj blizu »tržnim« cenam, to je cenam, ki so bile na trgu pred 24. 12. 1983, medtem ko so cene za aluminij dokaj nižje od »tržnih«; za srebro pa celo za polovico nižje od »tržnih« cen, ki se gibljejo na ravni 91.000 — 93.000 din/kg.

Na področju uporabe objavljenih cen iz Odloka za barvno metalurgijo lahko pričakujemo največ težav in »zlorab« ter nejasnosti, saj bodo morali skoraj vsi proizvajalci, svoje sedanje »tržne« cene znižati, nekateri celo znatno, da bi se uskladili z objavljenimi cenami. Nedvomno bodo pri tem morali sodelovati tudi kupci, ki imajo v skladu s 55. členom Zakona o temeljih sistema cen..., pravico in tudi dolžnost, da začnejo postopek o upravičenosti uporabe cen izven potrjenih cenikov, vendar v dosedanji praksi ni bilo zaslediti takšnih primerov samozaščite na tem področju.

Ta pristop smo želeli osvetliti zaradi tega, ker je edinstven in bi moral kot tak biti enkraten in neponovljiv za subjekte iz te kot tudi iz ostalih panog. To torej ne bi smelo preiti v prakso, da bomo najprej soočeni z oblikovanjem »statistično nelegalnih« cen mimo veljavnih predpisov, nato pa bomo s predpisi take cene tudi uradno priznali.

Seveda pa tudi ekonomski položaj barvne metalurgije — predvsem pa razmerje domačih cen do svetovnih (borznih) cen kot tudi izvoznih in uvoznih cen — veliki stroški za obresti in odplačila inozemskih kreditov, na katerih je pretežno temeljil sedanji razvoj v tej panogi, potrjujejo dejstvo, da je potrebno cene uskladiti tudi v tej panogi v primerjavi z drugimi. Potrebno je torej skozi višje cene prerazporediti dohodek (beri: akumulacijo) v to panogo. Na podlagi uporabe meril iz DD o cenah barvnih kovin izhaja (zaradi tečaja seveda in tudi rahle rasti cen na svetovnih trgih), da bi morali cene barvnih kovin povečati od 79,7 pa vse do 113,8 %, če bi njihovo raven na domačem trgu hoteli uskladiti z ravnijo svetovnih cen (za posamezne kovine različno, največ za aluminij). Stopnja akumulativne sposobnosti je še znatno nižja od črne metalurgije, saj znaša le 0,40 pri proizvodnji bakra, 0,47 pri proizvodnji aluminija in 0,71 pri proizvodnji svinca. Upada tudi že tako nizka reproduktivna sposobnost, ki je pri proizvodnji bakra padla celo za 11 %.

Tako torej ni dvoma o upravičenosti povečanja cen barvnih kovin, kakšne pa bodo pozitivne in negativne posledice, bo praksa nedvomno kmalu pokazala.

c) Za premike cen v kemični, papirni in tobačni industriji ter železniškem prometu je kot podlaga upoštevan neugoden položaj v primarni delitvi skupaj z drugimi kazalniki gospodarjenja, ki kažejo na neugoden položaj in sklepajo na nujnost prerazporeditve dela akumulacije v njihov prid.

Pri tem pa so druge »prioritetne panoge« kot je energetika (nafta, premog, el. energija), deloma tudi razrešene v posebnih odlokih, ki so prav tako objavljeni v istem listu. Poleg teh so izvršene spremembe cen izdelkov tudi v nekaterih drugih panogah kot so surova koža in usnje, surovine za proizvodnjo industrijske krme, imunobiološki preparati za humano uporabo, koruza, kava, cigarete ter sladkor in jedilno olje in izdelkov iz olja. Niso pa izvršene spremembe cen za nekatere tudi »prioritetne panoge« kot so: komunalne storitve, vodno gospodarstvo in gozdarstvo, ki so pa začasno izostale iz te prve faze prerazporejanja akumulacije.

IV. Oblikovanje cen za nove izdelke

Določilo, vsebovano v 10. točki Odloka nikakor ne bo delovalo v smeri nadaljnjega tehnično-tehnološkega razvoja naše industrije in s tem celotnega gospodarstva. Enak tekst se že nekajkrat ponavlja v teh Odlokih, čeprav ugotavljamo, da ni življenjski in je usmerjen prvenstveno na tiste subjekte, ki svoj položaj rešujejo s kreiranjem vedno »novih« izdelkov samo zaradi cen. V posameznih panogah industrije so potrebna znatna vlaganja v inovacije, uvajanje novih tehnično-tehnoloških dosežkov katerih rezultat so novi izdelki, za zboljšanje celotnih proizvajalnih sredstev in življenjskega standarda prebivalstva. To se pa mora nujno odraziti v rentabilnosti vloženih sredstev preko cen na trgu. Nove tehnologije in tehnični dosežki bi sicer morali znižati cene končnih izdelkov, vendar se v našem gospodarstvu pojavlja ravno obraten »fenomen« večanja stroškov v skupnem prihodku, čeprav se sicer posamični stroški na enoto proizvoda tudi zmanjšujejo, vendar manj kot obveze gospodarstva do družbe. Tako se nujno morajo vsakršna vlaganja v razvoj novih izdelkov odraziti preko cen, ki so višje od obstoječih cen za enake ali podobne izdelke. Ta svojevrstni gospodarski »fenomen« kjer ni mogoče proizvajati poceni izdelkov ali opravljati cenenih storitev (izvzemši v zasebnem sektorju) in omejitve pri oblikovanju cen za resnično nove izdelke na raven že doseženih cen podobnih ali sorodnih izdelkov (kar tudi ni opredeljeno), ne da bi upoštevali tehnično-tehnološko sestavo in zahtevnost izdelkov, njihovo funkcionalnost, različnost v uporabnih vrednostih, izvoznih sposobnostih itd. nas vodita v nadaljnjo tržno zaprtost države (tehnološko izolacijo), slabšanje že itak dodobra iztrošenih produkcijskih sredstev (strojev in naprav) in poglabljanja tehnološko-tehnične nerazvitosti (zaostalosti) za ostalim razvitim svetom. Vidimo torej, da s takimi predpisi direktno zaviramo iniciativo za posodabljanje naših produkcijskih sredstev in za večanje ravni življenjskega standarda. Če posamezni subjekti ne bi imeli toliko zdrave ambicije v smeri nadaljnjih vlaganj v razvoj in zaradi borbe za mednarodno konkurenco sposobnost njihovih izdelkov, bi zavrli še tisto minimalno obnavljanje produkcijskih sredstev za enostavno reprodukcijo. Znamo sprejemati in strogo izvajati »toge« predpise medtem ko na drugi strani ničesar ne storimo za vzpodbujanje zdrave konkurenčne borbe za potrošnika med enakovrstnimi proizvajalci, ki bi morala temeljiti na kvaliteti izdelkov in storitev, kot posledica tega pa bi morala biti nujno različna raven cen, sicer enakih, vsekakor pa podobnih in sorodnih izdelkov na enotnem jugoslovanskem trgu.

V. Deleži za pokrivanje stroškov prometa

Znova smo soočeni z neobjektivnim ocenjevanjem vpliva relativnih deležev na rast končnih maloprodajnih cen. Analiza opravljena lani pri Gospodarski zbornici Slovenije je pokazala, da ima relativni delež za pokrivanje prometa v primerjavi z vplivom absolutnega zneska za pokrivanje stroškov prometa na rast cen izredno nizko vrednost. Poleg tega, da obračunavanje absolutnih zneskov povzroča zelo veliko administrativ-

Samo besede so premalo; z boljšin

Pavle Gantar: Iskrini problemi so tudi problemi mladih

(Nadaljevanje s 3. strani)

delegacij, ki vsaj v okviru Iskre lahko predstavljajo tudi pripomoček za slepomišenje na nepravem kraju. Usklajenost delovanja delegatov v delegacijah je vsaj v Iskri relativno ugodna; v vseh DO so namreč zadolženi posamezniki, ki morajo poskrbeti za pravočasno usklajevanje stališč delegatov v delegaciji in jih seznanjati z delom poslovodnih struktur.

Veliko slabše pa je to urejeno, ko gre za udeležbo delegatov v delegatskih skupščinah družbenopolitičnih skupnosti. Vezi z delegatsko bazo so še vedno prešibke, povratnega toka informacij skorajda ni.

KADROVSKA POLITIKA

Tudi Iskrina mladina se je aktivno vključila v obravnavo pred nedavnim sprejetega samoupravnega sporazuma o kadrovski politiki v SOZD Iskra. V Iskri se pripisuje velik pomen izobraževanju v vseh oblikah, saj je popolnoma jasno, da temelji Iskrin razvoj na dobrih, izobraženih kadrih. Tesno s tem je seveda povezano nagrajevanje, ki mora biti v kar največji povezanosti z opravljenim delom. V Iskri brez okolišanja velja, da za uravnilovko ne sme biti prostora navkljub še tako zaostreni gospodarski, oz. stabilizacijskim razmeram.

V zaključku izvajanja je Pavle Gantar mlade seznanil tudi s prizadevanji za reorganizacijo, oz. sanacijo problematike DO ISEZ, o priključitvi in vlogi DO Delta in o odnosu do nakupa licenčnega znanja v Iskri.

Zoran Polič: Kako se bo razvijala Iskra v tem in naslednjem desetletju

Delavski svet SOZD Iskra je že leta 1979 sprejel sklep o pričetku oblikovanja načrta dolgoročnega razvoja Iskre. Aktivnosti takoj po sprejetju sklepa ni bilo, saj segajo začetki načrtnega dela v leto 1982, v letošnjem letu pa bo razprava o projektu dolgoročnega plana dokumentu vtisnila bolj celostno podobo.

Sprejemanje dolgoročnega plana je v sedanjih svetovnih in ožjih gospodarskih in političnih razmerah izredno težko delo. Planski dokument pa Iskra vseeno mora imeti, saj predstavlja osnovo za oblikovanje strategije razvoja in poslovne politike v celoti.

Poleg izredno hitrega spreminjanja današnje družbe, vpliva na oblikovanje takega načrta tudi konkretno stanje v Jugoslaviji. Jugoslovanski razvoj ima vrsto specifičnih lastnosti (nepravočasno reagiranje na naftne krize, zapostavljanje razvoja energetike, opiranje na tuje znanje in kredite, vse odločnejše zapiranje republiških trgov, kar ima za posledico padanje medrepubliške menjave, prevelika pozornost vprašanjem okrog delitve in ne ustvarjanja, brezposelnost kot današnji jugoslovanski problem, padanje produktivnosti jugoslovanskega gospodarstva, problem naraščanja družbene režije, neurejeni dohodkovni odnosi v reproverigah, ekstenzivno investiranje , ki poleg tekoče ekonomske politike odločilno vplivajo na snovanje kakršnegakoli planskega dokumenta.

Poudarek izvozu avtomatično odpira vprašanje kaj izvažati, koliko in na katera tržišča; odpira se vprašanje oblikovanja, oz. selektivnosti monetarne politike itd.

Za razvoj Iskre v preteklih letih je bilo od leta 1965 naprej značilno predvsem hitro širjenje in rast dohodka, ki je prehitevala rast inflacije (v prvih letih, kasneje se rasti vse bolj približujeta). Iskra je vlagala napore za osvajanje tujih trgov že zelo zgodaj, in bo izvozno naravnanost seveda tudi v bodoče negovala. Pomembna bo profesionalizacija programov (avtomatizacija, digitalizacija), poseben poudarek bo namenjen razvoju Iskrine infrastrukture (industriji elementov, mikroelektronike, interni informatiki).

Pomembna je odločitev, da bo v prihodnosti več poudarka razvoju softwarea kot opreme, kar pa je seveda povezano s pridobivanjem znanja, ki naj bi ga na ta način učinkovito izkoriščali. V Iskri bo tudi v bodoče mesto za segment proizvodnje izdelkov za široko rabo, seveda ustrezno prilagojene svetovnim zahtevam in razmeram. To je pomembno tudi zaradi današnjega položaja, ko predstavlja težo izvoza standardni, v dobršni meri torej širokopotrošni program — kar pa seveda ne more trajati v nedogled; odločitev Iskre velja, da je treba prodajati znanje in ne ročno delo.

To pa bo tudi edina pot, če bomo hoteli do leta 1990 za izvoz namenjati kar polovice proizvodnje. Seveda pa druga polovica in še nekaj čez ostaja namenjenega za prodajo na domačem, jugoslovanskem tržišču, kjer ima Iskra že pomembno mesto.

Večanje izvoza dolgoročno ne more temeljiti na siromašenju domačega trga, oz. umikanju s trga, temveč je treba mesto obdržati in doseči še kaj več. To bo možno le pod pogojem, da bo Iskra vlagala vse sile v rušenje republiških pregrad, da bo prispevala svojo vlogo pri krepitvi enotnega jugoslovanskega trga. Samo pod pogojem, da bo Iskra v svetu obveljala kot jugoslovanska firma, bo imela tudi izvozne možnosti večje.

INVESTICIJE

Padanje obsega investicij je prišlo do take meje, ko je ogrožena enostavna reprodukcija. Prepovedan uvoz opreme **(mimogrede: Iskra je lani uvozila samo toliko opreme, kolikor je veljala oprema ljubljanske RTV v ZOI paketu....)** ne more ostati v dolgoročni veljavi, saj objektivno zavira širjenje izvoza; bodoča vlaganja bodo morala biti zasnovana tako, da se denar ne bo več izgubljal v zidakih, temveč v kvalitetnejši opremi proizvodnih prostorov. Predvsem pa bo treba doseči radikalno skrajšanje časa, ki je potreben od pričetka, oz. zamisli o investiciji do realizacije. Predvsem pa v nobenem primeru ni pričakovati intenziviranja investicij do zaključka tega desetletja.

Sedanje finančno stanje Iskre bo treba v bodočnosti sanirati, saj poslovanje z najetimi sredstvi izgublja gospodarnost. Nadaljnji razvoj bo terjal tudi izgradnjo poslovnega sistema, ki bo omogočal učinkovito izvajanje planiranih nalog; s tem v zvezi morda ni odveč opozoriti, da bo treba v bodoče postavljati jasnejšo mejo med upravljanjem in samoupravljanjem, kar v sedanjem času marsikje jemlje preveč energije.

Sicer pa bo v grobem nadaljnji Iskrin razvoj v znamenju zmerne rasti družbenega proizvoda, nizka bo stopnja zaposlovanja, veliko pozornosti pa bo namenjene izboljševanju strukture zaposlenih.

Marjan Rahne *je vodil delo skupine, ki je razpravljala o problematiki nagrajevanja po delu.*

Razprava

V razpravi so mladi posegali f sem na področja, ki so dolgoročn pomena za razvoj Iskre. Zanim bila, npr., razprava o razvoju nega informacijskega sistema v Is je pritegnila mlade iz kranjske Te tike in seveda iz Delte, saj je bilo f čanju tudi nekaj udeležencev, ki s čunalništvom poklicno ukv Predvsem pa je upoštevanja vred zornost, ki so jo temu vprašanju nili mladi v prepričanju, da gre za od najpomembnejših vprašanj, poraja ob snovanju Iskrine prihod

Mlade je zanimalo tudi mesto bo ob razvoju materialne podlage samoupravljanje; je razvoj samo ljanja povezan z Iskrinim progra Bo razvoj vključeval tudi dolo spremembe pri miselnosti, ko pravilnejše vrednotenje dela kl kadrov?

Volilno programska konferenca

Kot smo zapisali v uvodu, je bila v nedeljo, 22. januarja, na vrsti programska konferenca, na kateri sta bila izvoljena novi predsedn ZSMS (Jože Mokorel iz DO Iskra Commerce) in sekretar (Ivo Vuk DO Široka potrošnja).

Poročilo o delu koordinacijskega sveta ZSMS SOZD Iskra v pret obdobju pa je pripravila dosedanja predsednica Janja Žlebnik:

Pri delu mladih prihaja do absurda — vsi samoupravni in poslovodni organi ter družbeno-politične organizacije dajejo vso podporo našemu delu, a tega ne znamo izkoristiti; še vedno prirejamo proslave, se udeležujemo športnih tekmovanj, premalo pa smo prisotni kot organizacija pri oblikovanju in sprejemanju odločitev, ki vplivajo na naš položaj v združenem delu. Mislim, da bi poleg športa in zabave še lahko našli v sebi dovolj energije za vključevanje v delo na tem področju — lahko bi povedali svoje mnenje pri sprejemanju planov, pravilnikov, samoupravnih sporazumov, itd. Vse prevečkrat pustimo, da gredo stvari mimo nas in kritiziramo takrat, ko je prepozno. Največji problem je v tem, da se iz tega nič ne naučimo — napako ponavljamo kar naprej.

Prva naloga novega koordinacijskega sveta je bila realizacija sklepov, ki smo jih sprejeli na programsko-volilni konferenci v Ljubljani decembra 1982. Ti sklepi so bili:

— organizacija seminarja z glavno temo »statutarne spremembe in načela organiziranoti ter oblike dela ZSMS«

— aktivno vključevanje pri sprejemanju samoupravnih aktov

— ustanovitev operativnega organa, ki naj bi vzpodbujal delo OO ZSMS po DO

—analiza dejanske aktivnosti mladih v osnovnih organizacijah

— sklicevanje programsko-volilnih konferenc po sistemu OO — KS DO in nazadnje KS ZSMS SOZD

Stanovanjsko problematiko mla SOZD smo obravnavali preko c leta. Izvedli smo anketo, s katero skušali dobiti posnetek stanja na področju. Ugotovili smo, da je pr matika specifična za posamezne s Zaradi precej neenotnega ocenje stanovanjskih problemov po delo organizacijah smo ustanovili pos komisijo, ki je pripravila pr enotne točkovalne liste za celo se ljeno organizacijo.

V tematski razpravi o statut vprašanjih ZSMS v velikih sist smo ugotovili, da določila seda poslovnika o organiziranju in de nju KS ZSMS SOZD Iskra in nje organov ustrezajo statutu, ki je bil jet na XI. kongresu ZSMS.

Poleg stanovanjske problemati statutarnih sprememb smo SOZD Iskra na delovnem posve nju v Poreču marca 1983 obravnav nekaj aktualnih vprašanj, ki zad mlado generacijo. Naslovi posam tem so bili — Kadrovska politika i braževanje, Motivacijski dejavni vključevanju mladih v delo Z Mladi in prosti čas, Aktivnost m komunistov v ZSMS ter in informiranje. Za realiz sprejetih sklepov so bile zadolže glavnem osnovne organizacije Z po delovnih organizacijah.

Koordinacijski svet ZSMS SOZ je tudi aktivno vključeval v obrav predlogov samoupravnih spl aktov in posredoval svoje pripo ustreznim organom.

nega dela v trgovini, pa se s takim predpisom slabi tudi ekonomsko-reproduktivna sposobnost trgovine s tem pa njena pozitivna vloga pri preskrbovanju trga.

Če izračunamo vpliv absolutnih zneskov in relativnih deležev pri 50 % povečanju proizvajalčevih cen in ob 20 % povprečni »marži« vidimo, da bi relativni delež dodatno povečal delež le za 6 %. V preteklem 2-letnem obdobju smo doživeli izredno veliko rast vseh stroškov (skupna inflacija čez 100 %) kar se tudi vidi v poslovanju trgovine, predvsem pa samo cena kapitala in stroški transporta že zdavnaj presegata absolutne zneske pri marsikaterih blagovnih skupinah. Teh dejstev očitno nočemo upoštevati pri sprejemanju tekočih predpisov, tako da isti ne temeljijo na enakopravni podlagi za vse panoge gospodarstva.

Navkljub temu, da so bili do uveljavitve tega Odloka v veljavi predpisi, ki so na enak način (na obsolutnem znesku z dne 31. 07. 82) urejali obračunavanje deleža za pokrivanje stroškov prometa, se je ta delež le oblikoval na enakopravnejši podlagi in na nekoliko višji ravni od dosežene na dan. 31. 7. 1982. Zaradi tega bi kazakalo dopustiti, da se upoštevajo tisti deleži v prometu, ki so se že uveljavili preden je bil sprejet ta predpis. S takimi določili, ki jih stalno ponavljamo, pa pravzaprav dejavnost trgovine trajno postavljamo v neenakopraven položaj v gospodarstvu, kar bi pomenilo, da jo smatramo kot družbeno nepotrebno dejavnost.

Nedoseženi dohodek bi tako morala vlada izplačati na podlagi kompenzacij, vendar vemo, da za to nimamo denarja. Tako bo trgovina še naprej v zapostavljenem položaju. Koliko časa še? Pri poslovanju trgovine vemo, da nastopa tako kot povsod v združenem delu, pomanjkanje lastnih obratnih sredstev, katerih cena je zelo velika, saj znaša že 3 % mesečno.

V 14. in 15. točki so vsebovane opredelitve, kako se obračunavajo ustrezni absolutni zneski, veljavni na dan 31. 07. 1982, ničesar pa ni povedanega v zvezi z obstoječimi relativnimi deleži, ki jih skupaj oblikujeta prometna in proizvodna dejavnost pri oblikovanju »maloprodajnih cen« (brez prometnega davka), oz. pri »veleprodajnih cenah« proizvajalcev. Več o tem bo napisano v nadaljevanju.

VI. NEJASNOSTI IN NEDOSLEDNOSTI PRI UPORABI IN RAZLAGI DOLOČIL IZ ODLOKA

Glede na že objavljeno (čeprav neuradno) tolmačenje o upoštevanju veljavnih oziroma uveljavljenih cen se pojavljajo nejasnosti kot tudi napačne razlage pri upoštevanju in uveljavljanju Odloka v praksi.

Poglejmo si nekaj teh zadev v luči razumnega gospodarstvenika:

1. V 1. točki Odloka se jasno navaja cene iz pristojnosti vseh družbenopolitičnih skupnosti, ki so na dan 24. 12. 1983 po predpisih veljale; torej so bile ali potrjene pri pristojni skupnosti za cene ali so bile 30 dni pred uporabo dostavljene pristojni skupnosti v spremljanje; oziroma so bile oblikovane in na ustrezen način (s pogodbo) dogovorjene (potrjene) med proizvajalci in porabniki in sicer na podlagi: javnih licitacij, individualnih naročil in specifikacij kupcev ali v skladu s 13. in 14. členom Zakona oblikovane in potrjene na podlagi samoupravnih sporazumov v reprodukcijski porabi med temeljnimi organizacijami znotraj DO ali SOZD. Nikjer torej ni govora, da bi le-te morale biti tudi že »zaračunane«, kar pa tudi ni smiselno, saj bi s tem uveljavili že mnoge »tržne« — »statistično nelegalne« cene, ki so sicer predmet oblikovanja oziroma usklajevanja šele na podlagi tega Odloka.

Iz navedenega jasno izhaja, da so veljavne in »zamrznjene« tiste cene, ki so bile v skladu z veljavnimi predpisi oblikovane, ni pa nujno, da so bile že tudi uporabljene. Združeno delo je pred uveljavitvijo cen tako pred skupnostmi kot v neposredni porabi znotraj reprodukcije soočeno z mnogo administrativnega dela, ki ga je že opravilo in tudi usklajevanje cen v reprodukcijski in investicijski potrošnji, zato smatramo, da moramo to delo upoštevati do take mere, da se tako oblikovane cene pri izvajanju določb iz Odloka smatrajo za veljavne. V primeru, da se ne bo upoštevalo teh pozitivnih naporov v združenem delu, bo tak ukrep lahko pripeljal do tega, da se bodo še bolj izigravali predpisi in tudi ta »zamrznitev«, vlada pa bo spremljala vedno nove ukrepe, ki ne bodo neučinkoviti. Neke normalne pravno moralne zakonitosti in spoštovanje že tako težko izpeljanih samoupravnih odločitev v združenem delu bi morala upoštevati tudi vlada pri tolmačenju uporabe sprejetega Odloka.

Glede na zgoraj povedano smatramo, da bi morali čimprej dobiti enotno in objektivno uradno tolmačenje tega ukrepa na enotnem jugoslovanskem trgu. Dosedanja že objavljena tolmačenja uporabe veljavnih cen ne upoštevajo zgoraj navedenega dela in ekonomske logike (vsaj malo tržnih zakonitosti) ter so v neposrednem nasprotju s samim besedilom 1. točke Odloka.

2. V 3. točki podaja način izračuna novih cen za zlitine na podlagi deležev posamezne kovine in njihovih novih cen. Povečanje cen posameznih kovin je različno, zato se kaj lahko zgodi, da bomo zaradi ekonomskih interesov predelovalnih subjektov ostali brez zlitin določene kakovosti in sestave, ker se le-teh pač ne bo izplačalo proizvajati, ob tem pa se bodo pojavile nove »dražje«, ki v nadaljnem proizvodnem procesu na sedanji tehnološki stopnji proizvodnje sploh niso potrebne. Da se izognemo nepotrebnim spremembam kakovosti posameznih zlitin, bi kazalo to točko dopolniti še z naslednjim tekstom: »in proizvodnji standardno potrebnih kakovosti zlitin za normalno porabo tako v nadaljnji proizvodnji kot v končni potrošnji«.

3. Smatramo, da točka 8. ni dovolj jasna iz naslednjih razlogov;

a) V oklepaju je navedena šifra dejavnosti samo posebne panoge »predelava barvnih kovin«, kar je razumeti, kot da to določilo velja le za to predelavo. Vemo pa, da se v praksi oblikovanje cen v primarno predelavo barvnih kovin uvrščajo tudi skupine: 01173/0 proizvodnja kablov in vodnikov in 011793 proizvodnja akumulatorjev (brez baterij), ki so statistično sicer uvrščeni v panogo »proizvodnja električnih aparatov in naprav«. Ker v omenjeni točki Odloka navedeni skupini nista posebej imenovani, je odprto, ali ta zanju velja ali ne, čeprav vemo, da so prizadeti predelovalci oblikovali ustrezne predloge in jih dostavili ZSZPC.

b) Nejasen je — za nepoznavalce — tudi sam tekst v tem, ko opredeljuje možnost povečanja cen primarne predelave barvnih kovin z upoštevanjem novih cen osnovnih kovin in s sorazmernim deležem barvnih kovin v teh proizvodih. Ob tem pa ni upoštevano dejstvo, da so se v razmerju med dobavitelji in predelovalci barvnih kovin že vzpostavile »tržne« cene osnovnih kovin. Tako ostaja odprto vprašanje, na kateri ravni se bodo oblikovale končno veljavne cene: ali na obstoječi »tržni« ravni ali na nižji, preračunani na podlagi določila iz Odloka.

4. Določilo 9. točke Odloka dopušča možnost zlorabe »zamrznitve« cen vsem tistim subjektom, ki opravljajo navedeno proizvodnjo oziroma opravljajo storitve, katerih cene so na nižji ravni od cen sorodnih in podobnih izdelkov višje kakovosti, boljše funkcionalnosti ali izvozne sposobnosti, in to s tem, ko jim dopušča oblikovanje cen na doseženo raven pri drugih proizvajalcih brez posebnih omejitev. Kvalitetnejšim proizvajalcem pa z druge strani zopet onemogoča kakršen koli tehnično-tehnološki napredek in s tem racionalno proizvodnjo. Manjka namreč temeljna opredelitev, s kakšnimi karakteristikami se lahko taki izdelki oziroma storitve medsebojno primerjajo, da bi zagotovili njih podobnost oziroma sorodnost. Praviloma pa so pogoji proizvodnje po teh zahtevah toliko različni, da bi praktično te proizvode ali storitve morali uvrstiti nove izdelke; torej v 10. točko Odloka pa zopet trčimo ob nepremostljivo linearnosti predpisa, ki slabše usmer raven že doseženega poprečja, boljše jekte pa prav tako zadržuje na dos ravni in jih ne spodbuja k nadaljnim ra no-tehnološkim naporom.

5. Nedorečeno je določilo 10. točke loka, s tem ko ne pove na kakšen način roma po kakšnem režimu — neposredi družbene kontrole cen — naj oblik cene za izdelke, ki jih prvič proizvajajo roma ko prvič opravljajo storitve. Prav je izpuščena pristojnost ustreznih skup za cene. Seveda moramo izhajati iz d 19. točke Odloka, s katero so delno ra ljavljeni dosedanji predpisi o režimih in stojnostih republik in pokrajin ter je tak pristojnost prenesena na ZSZPC ozir na zvezno vlado. To pa pomeni, da s le-ta zopet (in čisto brez učinkov na za nitev) morala ukvarjati z oblikovanjem tako rekoč od »igle do lokomotive« v i striji in od »čevapčičev do pogrebnih s tev« v ostalih sektorjih gospodarstva, p prav samo takrat, kadar se bodo pojavi delki ali storitve prvič na trgu iz novo novljenih gospodarskih subjektov ozi prvič v proizvodnem in storitvenem a mentu že obstoječih subjektov.

Nadalje bi bilo v tej točki ali celo sebni potrebno opredeliti, po katerem vodilu« ali drugem predpisu oziro skladu s katerim režimom naj se obli dokumentacija z ustrezno potrditev c nove izdelke ali storitve.

Če pogledamo tekst 19. točke Od vidimo, da ni razveljavljen »Odlok o višji ravni cen določenih proizvodov in s tev ter o proizvodih in storitvah in pr nosti federacije, za katere morajo or zacije združenega dela pošiljati cenike trditev zvezni skupnosti za cene«, v kate so večinoma vsebovane panoge, ka cene se urejajo s tem novim predpisom navaja v razmišljanje, da se s potrjevan

delom je treba spreminjati svet!

Volilno programska konferenca

Na eni prvih sej smo ustanovili dve delovni skupini, ki sta obiskali nekaj problematičnih organizacij ZSMS. Obiskali smo KS ZSMS v DO ISEZ, DO IEZE, DO Delta, DO ZORIN, DO Avtomatika in DO ERO. Skoraj v vseh obiskanih organizacijah ZSMS se pojavlja isti problem — premajhna aktivnost predsednika, ki potegne za seboj neaktivnost ostalih članov konference. Zelo pozitivna ugotovitev pa je, da so se mladi pravočasno zavedli tega in ustrezno ukrepali. Rezultate njihovega uspešnega dela smo lahko potem sproti spremljali, ker so se skoraj vsi tvorno vključili v delo KS ZSMS SOZD.

Neuresničen ostaja le zadnji sklep programsko-volilne konference — sklicevanje teh konferenc v zaporedju OO ZSMS, KS ZSMS DO in KS ZSMS SOZD. Usklajevanje na tem področju bi zahtevalo precej napora, poleg tega pa je vprašanje, če bi bilo smiselno, delno zaradi ponavljajočih se kadrovskih težav in delno zaradi kontinuitete dela, ki bi pri zamenjavi celotnega vodstva v prekratkem času zagotovo trpela.

Mladi Iskre smo vključeni tudi v grupacijo mladih Elektro in elektronske industrije Jugoslavije. Lanski gostitelji tradicionalnega majskega srečanja in organizatorji mladinske delovne akcije so bili mladi iz DO Sever Subotica. Omejili smo se na udeležbo na majskem srečanju, v brigado Bratstvo i jedinstvo EEIJ pa smo poslali enega brigadirja. Zaradi pritiska EEIJ, da bi naslednje srečanje organizirala Iskra smo obravnavali tudi smisel in učinek povezovanja v tej grupaciji.

V zvezi z mladinskim prostovoljnim delom lahko ugotovimo, da se interes za vključevanje v MDB še kar naprej vztrajno zmanjšuje, kar kaže na to, da je potrebno spremeniti obliko teh akcij. Kljub problemom pa se nekaj mladih še vedno odloča za to vsekakor koristno obliko družbenega angažiranja tudi v SOZD Iskra.

V program splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite se mladi vključujemo bolj ali manj uspešno le v osnovnih organizacijah ZSMS v okviru DO.

Za področje ohranjanja in negovanja tradicij in pridobitev NOB je poleg sodelovanja z aktivom Zveze borcev značilno tudi aktivno sodelovanje mladih v mladinskem pohodnem odredu Partizanske delavnice 99 d. V ta pohodni odred so poleg mladih Iskre vključeni tudi mladinci oganizacije PTT in RTV Ljubljana ter v zadnjem času tudi RTV Zagreb. Odred je tudi letos priredil nekaj uspelih pohodov, omeniti pa je treba tudi, da kljub prizadevanjem KS ni uspelo oživiti njegovega dela v Kranju.

Področji kulture in športa nista bili nikoli problematični. Mladi se vedno z veseljem in množično vključujejo v delo na teh dveh področjih ter sami ali v povezavi s sindikalno organizacijo prirejajo proslave in sodelujejo na njih ter sodelujejo na športnih srečanjih na vseh nivojih.

Sodelovanje z družbeno-političnimi organizacijami ter samoupravnimi in poslovodnimi strukturami je zadovoljivo, z njihove strani imamo vso podporo, ki pa je, kakor sem že omenila, ne znamo ali morda nočemo, ne moremo, popolnoma izkoristiti. Vsekakor pa bomo bolj upoštevani le, če bomo pokazali konkretne rezultate svojega dela. To bomo dosegli tedaj, ko bomo imeli v osnovnih organizacijah ZSMS res fronto mladih, idejnopolitično izobraženih aktivistov in ne le peščice entuziastov, kakor se nam pogosto dogaja sedaj. Bolj uspešni bomo tudi tedaj, ko bodo naši programi vsebovali akcije, ki bodo mlade pritegnile in jim dale občutek, da se res tvorno vključujejo v današnje družbene tokove. Vsekakor pa naj bo naše delo predvsem delo, ne pa le pisanje in govorjenje o njem.«

V okviru programsko volilne konference pa je bila sprejeta tudi programska usmeritev delovanja koordinacijskega sveta OO ZSMS v SOZD Iskra in potrjeni sklepi in zaključki delovnih skupin, ki so razpravljale o problematiki nagrajevanja po delu, delovanja mladinskega pohodnega odreda »Partizanske delavnice 99 d« in o zaključkih 9. seje CK ZKS o položaju in vlogi mladih v družbi.

Stališča, ki so bila izoblikovana na 9. seji CK ZKS o položaju in vlogi mladih v družbi so bila tema razgovora v delovni skupini, ki jo je vodil **Roman Topole.**

Delovna skupina, ki je pod vodstvom **Đeva Kerića** *spoznavala preteklost, delo in načrte mladinskega pohodnega odreda »99 d«.*

Programska usmeritev delovanja koordinacijskega sveta OO ZSMS SOZD Iskra

Minilo je leto, ko smo na programsko volilni konferenci KS OOZSMS SOZD Iskra sprejeli smernice in programske usmeritve delovanja mladinske organizacije v okviru SOZD Iskra, ki kot vemo pokriva področje cele Slovenije, poleg tega pa imamo predstavništva v Jugoslaviji in tudi izven meja naše države.

SOZD Iskra sodi v vrh kompleksov združenega dela v Jugoslaviji, saj zaposluje preko 30 tisoč delavcev in v tem številu je veliko mladih, ki se soočamo s takšnimi ali drugačnimi problemi. Zato se moramo mladi, še ne dovolj izkušeni na gospodarkem, poslovnem in družbenopolitičnem področju, preko osnovnih organizacij in koordinacijskih svetov DO in SOZD, povezovati in z največjo mero odgovornosti reševati lastne težave ter ščititi pravice — seveda ne smemo pozabiti tudi na dolžnosti v našem sistemu socialističnega samoupravljanja. Zaradi tega moramo z začetimi programi in smernicami za obdobje 1982—84 kljub vse težjemu gospodarskemu položaju pri nas in v svetu, ki ga še kako občutimo prav mladi, nadaljevati in se ne smemo prepustiti toku dogodkov, ki bi nas lahko pripeljali v popolno mrtvilo.

Osnova naših izhodišč za družbenopolitično delovanje in ocenjevanje družbene vloge in pomena dela ZSMS je družbenoekonomski in politični položaj delavskega razreda in delovnih ljudi ter družbenoekonomski in politični položaj mladih znotraj tega, torej uveljavljanje zgodovinskih interesov delavskega razreda in delovnih ljudi ter uveljavljanje specifičnih družbenih interesov mlade generacije znotraj njih.

Ekonomska kriza v današnji socialistični samoupravni družbi je pravzaprav kriza birokracije in etatizma in v ZSMS v tem vidimo revolucionarno vsebino obstoječe krize ter zato v splošnem podpiramo politiko ekonomske stabilizacije, ki objektivno pomeni spopad s temi zgodovinskimi tendencami.

Spoznali smo vrsto problemov, s katerimi se v Iskri srečujemo, delno zaradi slabosti svojega lastnega razvoja, kakor tudi izjemno težke ekonomske krize v svetu. Vsa ta vprašanja bodo skupaj z že sprejetimi programskimi smernicami predstavljala osnovo za delo KS SOZD tudi v tem letu. Znana nam je funkcija KS SOZD izhajajoča iz satatuta ZSMS, ki seveda koordinacijski svet pooblašča v glavnem samo za usmerjanje in koordiniranje dela OO ZSMS in KS DO.

To pomeni, da se bomo tudi v tem letu na koordinacijskem svetu bolj dogovarjali, kako v celotni organiziranosti naše mladine v SOZD izpeljati enotno posamezne aktivnosti, kakor pa na samem nivoju SOZD izvajati konkretne aktivnosti. Seveda bomo tudi te izvajali predvsem na področjih kjer se bomo za to skupaj dogovorili ali pa tam kjer nam je praksa dokazala, da jih uspešneje izvajamo na tem nivoju. Tu mislim predvsem na določene aktivnosti, ki jih opravljamo v okviru Elektro elektronske industrije Jugoslavije, na naš pohodni odred 99 D, različne aktivnosti, ki so vezane s športno manifestativnimi prireditvami SOZD ali akcije, kot so sodelovanje v okviru Vesele šole itd.

Sicer pa bo morala biti aktivnost v celotni organiziranosti mladine SOZD ISKRA usmerjena predvsem na naslednja področja.

Na področju družbenoekonomskih odnosov in samoupravnega organiziranja bomo največ aktivnosti morali posvetiti predvideni reintegraciji SOZD Iskre. Ne bi smeli zanemarjati aktivnosti ob sprejemanju samoupravnega sporazuma s področja minulega dela, ki bodo pomembno vplivale tudi na osebne dohodke mladih delavcev. Ker nam je jasno, da je povečan izvoz življenjska nuja za normalni razvoj našega sistema kot celote, bomo morali vse aktivnosti, ki lahko na to vplivajo izvajati tudi v tem letu.

Tu gre predvsem za osveščanje mladih o pomembnosti izvoza, povečanju posebne pozornosti kvaliteti naših izdelkov, inovacijskim pobudam mladih ter vseh drugih elementov, ki lahko vplivajo na povečan izvoz. Nazadnje bomo v tem letu sodelovali tudi pri sprejemanju planskih dokumentov Iskre do leta 2000, ker bodo ti dokumenti pomenili osnovo naše dolgoročne socialne varnosti tudi v času, ko bo veliko sedanjih delavcev že odšlo v zasluženi pokoj.

V preteklem letu smo v mladinski organizaciji zastavili akcijo poenotenja osnov in meril za dodeljevanje družbenih stanovanj in kreditov za stanovanjsko izgradnjo. Akcijo je močno podprl tudi sindikat SOZDu, tako da bomo letos morali skupaj z njim organizirati strokovno posvetovanje na to temo in se v vseh sredinah boriti za dosledno uveljavljanje skupnih osnov in meril.

Tudi izobraževanje ob delu in iz dela postaja vse pomembnejša naloga mladinske organizacije. Zakon o usmerjenem izobraževanju zavezuje vse OZD, da v okviru potreb združenega dela omogočajo delavcem nadaljevanje izobraževanja. Tudi problematika kadrovskega štipendiranja ni nepomembna nasprotno, je zelo aktualno delo mladinske organizacije v združenem delu.

Še zlasti pa je zaskrbljujoče, da nekateri štipendisti pri svojih štipenditorjih ne dobijo zaposlitve. To prav gotovo kaže na neodgovorno kadrovsko plani-

(Nadaljevanje na 6. strani)

---

cen vendarle ne bo ukvarjala vlada, kot v začetku lanskega leta, temveč bo to delo le prepustila ZSZPC.

V tej zvezi se bo verjeto tudi lahko uporabljalo »Navodilo o vsebini zahtev za potrditev cenikov za proizvode, ki se prvič proizvajajo, oziroma storitve, ki se prvič opravljajo, ter o pošiljanju teh cenikov v potrditev zvezni skupnosti za cene«, ki je bilo objavljeno v Uradnem listu SFRJ št. 10 z dne 4. marca 1983 in še z dosedanjimi predpisi tudi ni bilo preklicano.

Vsekakor bi zakonodajalec moral upoštevati te ugotovitve in v tekstu novega predpisa to tudi opredeliti, da bi tako omogočil normalni proces oblikovanja cen za nove izdelke. O vsebini in pomenu novih izdelkov in »novih« (zaradi cen) smo že govorili, zato tukaj tega ne želimo ponavljati.

6. Ponovno se moramo zadržati ob določilu 14. točke Odloka, ki se nanaša na obračun absolutnih zneskov za pokrivanje stroškov prometa, saj zadeva le manjši del prometa in sicer le z izdelki, katerih cene so oblikovane kot »proizvajalčeve cene«. Velika večina industrijskih izdelkov za končno porabo ima že pri proizvajalcih oblikovane »maloprodajne cene« (brez prometnega davka), kot tudi »veleprodajne cene« izdelkov za reprodukcijsko potrošnjo. Take cene oblikujejo proizvajalci v soglasju s prometnimi organizacijami in jih na ustrezen način, v skladu s predpisi, verificirajo pri pristojnih skupnostih za cene. Iz teksta je razbrati, da pri tako oblikovanih cenah ni potrebno uporabiti absolutnih zneskov, saj je prometnim organizacijam pri teh ravneh cen prihranjeno kalkulativno izračunavanje končne maloprodajne cene (priračunajo samo ustrezne prometne davke); prav tako pa opravljajo promet z »veleprodajnimi cenami« po istih nominalnih zneskih, kot so jih prejeli od proizvajalcev oziroma dobaviteljev. Tako se sam tekst spretno izogne opredelitvam do že oblikovanih relativnih deležev, zato smo mnenja, da jih je mogoče normalno uporabljati tako na področju »maloprodajnih« in »veleprodajnih« cen pri proizvajalcih kot tudi pri razmerjih združevanja dela in sredstev med proizvodnjo in trgovino na podlagah SaS o takem združevanju ali »SaS o trajnem poslovnem sodelovanju« med zainteresiranimi subjekti.

VII. ZAKLJUČEK

V posameznih delih tega zapisa, še posebej pa v prejšnjem delu (nejasnosti), smo opozorili na določene pomanjkljivosti v tekstu tega Odloka, ki bodo tako ali drugače ničile »popolnost« tega ukrepa. Večino teh pomanjkljivosti bi lahko odstranili, če bi Odlok doživel predhodno obravnavo vsaj v zborničnem sistemu.

Zaradi svojega značaja in učinkov mora biti tak ukrep praviloma sprejet tajno, čeprav smatramo, da za to tokrat ni bilo nobene potrebe. Glede na prej veljavne predpise o oblikovanju cen in o izvajanju neposredne in družbene kontrole cen je lahko prizadel le tiste subjekte, katerim se ni potekel 30-dnevni rok za uveljavitev cen, oziroma so čakali neposredno potrditev cen pri pristojni skupnosti ali se še niso dokončno pisno dogovorili o doseženem soglasju cen izdelkov neposredno v združenem delu brez potrebne arbitraže skupnosti za cene v reprodukcijski in investicijski potrošnji. Način, kako je bil sprejet ta Odlok, nas navaja k temu, da smo v celotnem gospodarstvu popolni brezvestneži in nemoralneži, ker ne spoštujemo veljavnih predpisov in nas mora vlada s svojimi ukrepi trdo prijeti.

Dejavniki ekonomske politike, ki v osnovi povzročajo inflacijo, katerih cene so le posledica, so tudi tokrat izostali, tako da je težko ocenjevati pozitivne učinke tega Odloka. Vsekakor je že dokaj dozorelo mnenje, da je potrebno čimprej opraviti temeljite spremembe:

— v sistemu razširjene reprodukcije (rentabilna proizvodnja naj obstane, druga naj preneha),

— v sistemu ekonomskih odnosov s tujino (tečaj zadržati, dolgove naj vračajo tisti, ki so sredstva porabili),

— v kreditno monetarnem sistemu (umiriti obresti, zboljšati likvidnost gospodarstva),

— v davčnem in prispevnem sistemu (omejiti generatorje inflacije, temelječe na relativnih deležih),

— v samem sistemu delitve skupnega in čistega dohodka (zadržati večji delež dohodka v gospodarstvu),

ki naj v osnovi umirijo »generatorje« inflacije, saj je v celoti ni mogoče odpraviti, pa tudi ni smiselno in potrebno. Samo z neprestanimi »zamrznitvami« cen gotovo ni mogoče zmanjšati intenzivnosti delovanja tistih dejavnikov, ki generirajo inflacijo, saj smo se v to lahko prepričali vsako leto sproti, od 1980 leta naprej.

Vsekakor bo ob tej »zamrznitvi« in delnem prerazporejanju dohodka oziroma akumulacije v korist surovinskih panog, morala zvezna vlada storiti odločilne in odločne korake v smeri navedenih sistemskih sprememb, to pa tokrat tudi z realnostjo in upravičenostjo od nje pričakujemo.

»Zamrznitvi« cen pa moramo vendarle priznati tudi nekaj pozitivnih učinkov, ki naj bi jih spodbudila in tako spremenila celovitost naše prakse, in sicer:

1. v začetni fazi naj bi se preprečilo nadaljno spiralno rast stroškovne inflacije, ki bi sledila s povečanjem cen v predelovalnih panogah zaradi vpliva rasti cen surovin in transporta. S tem se bodo vsaj začasno obdržali pozitivni učinki prerazporeditve akumulacije v »prioritetnih panogah«.

2. v gospodarskih subjektih naj bi zopet spodbudila iskanje in učinkovito uveljavljanje uspešnega gospodarjenja na podlagi aktiviranja še neizkoriščenih kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja, kot so: povečanje fizičnega obsega proizvodnje — produktivnosti; zboljšanje (povečanje) izkoriščanja kapacitet; nadaljnje zmanjšanje stroškov na enoto proizvoda; preusmeritev transporta s cest na železnico, itd, in ne toliko doseganje nerealnega dohodka na podlagi vedno višjih cen. Skratka, gre za delovanje v smeri spremembe miselnosti v gospodarstvu in tudi aktiviranje novih organizacijsko poslovnih povezav z boljšo delitvijo dela in specializacije, ki naj omogoči cenejšo proizvodnjo in zmanjša režijske stroške in stroške družbene nadgradnje.

3. V času trajanja naj omogoči vladi in drugim asociacijam temeljito analizo o sposobnosti jugoslovanskega gospodarstva, da med seboj po tržnih zakonitostih in na enakopravni podlagi uravnava ter gradi cenovna in druga razmerja. Istočasno pa je s tem ustvarjeno vsaj delno mirovanje cen, da bo vlada lahko sprejela potrebne ukrepe s področja tekoče ekonomske politike za leto 1984 in pripravila že omenjene sistemske spremembe.

4. delno naj tudi ublaži oziroma zaščiti življenjski standard delovnih ljudi in občanov z najnižjimi prejemki, dokler ne bodo sprejeti potrebni ukrepi za zaščito standarda na področju socialne potlike.

5. prav tako naj bi se v času trajanja »zamrznitve« pripravila in po možnosti tudi že sprejela temeljita reforma cenovnega sistema (novi Zakon ali spremembe obstoječega Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen).

Jasno nam mora biti, da z administrativnim urejanjem cen samo pospešujemo in povečujemo neučinkovitost dela na vseh ravneh, saj cen ne moremo »zamrzniti« in le kratkoročno zadržujemo izbruh inflacije, če ne bomo odpravili temeljnih vzrokov, ki jo povzročajo. Še manj pa lahko dosegamo celovite rešitve pri odpravljanju nesorazmerij med cenami, saj smo s to prerazporeditvijo odprli nove probleme, za katere še nimamo trajnih rešitev. Tako kot vse dosedaj, tudi tega ukrepa ne spremlja prepotrebna analiza pozitivnih in negativnih učinkov »zamrznitve« cen in se tudi zagotovo ne ve, kako bomo uredili cenovno področje po izteku šestmesečnega roka veljave tega Odloka.

Klemenčič Saražin Stanko

DO AVTOELEKTRIKA

Občni zbor sindikata

Po dveh letih delovanja se je delegatom osnovne organizacije sindikata skupnih služb ISKRE — Avtoelektrike Nova Gorica iztekel mandat. Zato je predsednik Franc Kavčič sklical občni zbor, ki se ga je udeležilo okrog 40 delegatov iz skupnih služb ter nekaj vabljenih gostov, med njimi tudi glavni direktor Peter Mivšek. Potem, ko so izvolili delovno predsedstvo, za predsednika je bila izvoljena Irena Simčič, so delegati poslušali poročila, najobširneje pa je o dvoletnem delu spregovoril predsednik te osnovne organizacije Franc Kavčič.

Delo te OO je bilo v dveh letih usmerjeno predvsem v obravnavanje samoupravnih in družbeno ekonomskih odnosov, nagrajevanju po delu, kadrovski politiki, gospodarski situaciji, planiranju in inovacijam ter področju družbenega standarda.

Po besedah predsednika se je sindikat aktivno vključeval v izvajanje akcijskih programov, dela in poslovanja v sleherni samoupravni sredini, kljub temu, pa je nanizal občutek, da je izvajanje vseh teh programov stvar le nekaterih forumov. Prav zato mora biti v bodoče temeljna naloga, zagotoviti poznavanje vseh vrst stabilizacijskih dokumentov, predvsem pa ciljev, ki jih je možno z njimi doseči.

Predsednik se je dotaknil tudi plana za letošnje leto in poudaril, da bo za njegovo uresničitev potrebno tesno sodelovanje, doslednost pri izvajanju sprejetih sklepov in usmeritev. Na najodgovornejše funkcije bodo kadrovali le tiste delavce, ki so bili že doslej uspešni pri uresničevanju stabilizacijskih prizadevanj.

V nadaljevanju je tov. Kavčič obširno spregovoril o uresničevanju nagrajevanja po delu ter uveljavljanju načela delitve po delu in rezultatih dela. Podal je tudi najvažnejše naloge in sicer:

Franc Kavčič.

izdelava in usklajevanje razvidov del in nalog, spremljanje le teh na delavskih svetih, vrednotenje teh nalog in oblikovanje krivulje sestavljenosti, vsklajevanje vrednotenja, sprejem vrednotenja in krivulje sestavljenosti ter oblikovanje delovnih programov delavcev, sistematizacija ter nameščanje delavcev.

Nekaj kritičnih besed je namenil kadrovski politiki, saj je navedel podatek, da je še vedno krog 35 % neustrezno nameščenih delavcev, ker stare prakse še niso opustili. Zato se bodo v vseh sredinah borili za odpravljanje miselnosti o nagrajevanju po položajih, temveč po delu in rezultatih dela, ter prehodu k selektivnejšemu nameščanju in tako zmanjšanju odstotka neustrezno nameščenih.

Ob zaključku bogatega poročila so se delegati seznanili še z nalogami na področju gospodarske situacije, planiranjem, inovacijam, SLO in družbeni samozaščiti ter počitniški dejavnosti. Sedaj, ko je pred vrati reorganizacija delovne organizacije, ki prinaša spremembe na vseh nivojih, bo potrebno kar najbolje izpeljati mehanizacijo in avtomatizacijo posameznih linij, saj le-to vodi v večjo humanizacijo dela. Velik poudarek bo dan razvoju inventivne dejavnosti in družbenemu vrednotenju znanstvenega dela in inovacij na vseh področjih.

Na predsednikovo in finančno poročilo je sledila bogata razprava delegatov iz katere je bilo moč izluščiti, da je bilo delo predsednika in članov IO OOS res na visokem nivoju in da so rezultati tega dela vidni kar najlepše vključeni v vsakdan zaposlenih. Da bo njihovo delo v tem letu še aktivnejše, so delegati sprejeli programsko usmeritev dela IO OOS, ki izhaja iz začetih, a še ne dokončanih nalog iz programa za leto 1983.

Preletimo nekatere te usmeritve: Temeljna naloga sindikata v sedanjem družbenem trenutku je aktivno vključevanje v izvajanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Glavna naloga slehernega posameznika je povečanje produktivnosti dela ter smotrna izkoriščenost delovnega časa. Sindikat bo posebno zavzetost namenil področju delitve osebnih dohodkov. Uveljavljati se mora ustrezno vrednotenje inovacijskih dosežkov, skladno z načeli delitve po delu in rezultatih dela. Prizadevali si bodo, da bo prišla še prej do izraza delavska solidarnost in da bodo zapisane cilje v planu za leto 1984 za gotovo uresničili.

Stalna naloga sindikata bo usmerjena v povečanje rasti življenjskega in družbenega standarda, vendar v okviru ustvarjenega dohodka.

Pri zagotavljanju socialne varnosti delavca, zlasti tistih z nizkimi osebnimi dohodki bodo vztrajali, da se pri tem, poleg sistema delitve OD, uveljavlja tudi solidarnost iz sredstev sklada skupne porabe v okviru celovitega sistema socialne politike. Posebno aktivnost bodo namenili sprejemanju reorganizacije DO in DSSS. Ena izmed nalog pa bo tudi družbeno politično usposabljanje članov DPO in samoupravnih organov.

Sledile so še volitve. Dosedanji člani in predsednik so dobili razrešnico in delegati so soglasno izvolili nov izvršni odbor, nadzorni odbor, ter delegate in člane v sindikalno konferenco DO. Predsednika pa bodo člani izvršnega odbora izvolili na prvi seji.

Marko Rakušček

TOZD ELEKTROMOTORJI, ŽELEZNIKI

Novice iz »Elektromotorja«

Ob prelomu leta so v Železnikih izdali še zadnjo številko internega glasila »Elektromotor« z letnico 1983. Kljub v celoti prostovoljnemu delu uredniškega odbora je bilanca izhajanja za preteklo leto razveseljiva: izšlo je šest številk, v katerih so poskušali z dobro mero posluha za potrebe svojega kolektiva priobčiti najvažnejše informacije internega značaja.

Iz tokratne številke smo izbrali tri sestavke, za katere menimo, da bi utegnili zanimati širši krog Iskrinih bralcev. Sestavek **Franca Šmida,** kakor pove že naslov »Domače kooperacije«, pripoveduje o aktualni dejavnosti nabavne službe temeljne organizacije. Tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov sodeluje s 30 kooperanti — zasebniki, ki za njihove potrebe izdelujejo predvsem dele iz plastičnih mas, pa tudi izdelke, ki jih izdelujejo na različnih stružnih avtomatih. Veliko skrbi in zastojev so rešili s sodelovanjem kooperanta, ki izdeluje vzmeti — te so morali prej uvažati, oz., delno kupovati pri UNIS.

V primerjavi s kooperanti iz družbenega sektorja teče sodelovanje z zasebniki brez večjih težav, saj jim material za predelavo dobavlja Iskra. In še novost: v letošnjem letu bo vsak zasebni kooperant združil z Iskro sto deviznih tisočakov za potreben uvoz repromateriala.

Vsem oblikam izobraževanja posvečajo v Železnikih veliko pozornosti, saj se zavedajo, da brez novih znanj ni napredka. V sestavku z naslovom »Nekaj misli o izobraževanju in usposabljanju« je **Vladimir Polajnar** nanizal podatke o vključenosti tamkajšnjih Iskrašev v različne oblike izobraževanja (po stanju decembra 1983). V okviru rednega izobraževanja je vključenih skupno 125 štipendistov (9 študentov visokih šol, 10 višjih, 68 se jih izobražuje v srednjih šolah, v poklicnih 33, v skrajšanem programu pa je 5 učencev.) Precej je tudi tistih, ki se izobražujejo ob delu. Od skupno 42. na tretji stopnji študirajo štirje, na visokih šolah dva, na višjih 12, na srednjih 13, poklicno šolo pa obiskuje 11 učencev.

Nekoliko manj sistematično, pa vseeno pogosto, se v Železnikih poslužujejo različnih oblik funkcionalnega usposabljanja in izobraževanja. V pretekłem letu so izdelali analizo, ki prikazuje, da prevladujejo zlasti strokovne teme s področja proizvodnje, vzdrževanja, kontrole, transporta in varstva pri delu. Seveda pa so organizirali tudi vrsto seminarjev, tečajev itd. z drugih področij. Dejavnost bodo nadaljevali tudi v letošnjem letu in poskušali tako »pokriti« večino potreb temeljne organizacije.

Marjan Peternelj je v decembrsko številko glasila prispeval sestavek z naslovom »Delo Kulturnih skupin v letu 1983«. Sam ugotavlja, da o tem ni težko pisati, saj je tovrstne dejavnosti v Tovarni elektromotorjev veliko. Aktiven je mešani pevski zbor, ki je že prebolel otroške bolezni in se loteva tudi zahtevnejših del. Napreduje tudi fikovna skupina, številčno in kakovostno. Tudi delo fotoamaterjev prehaja v zrelejšo fazo, saj je vpliv mentorja vse manj prevladujoč. Nekoliko počasneje napreduje delo recitatorjev, ki se še niso »ujeli« pa tudi članov ima skupina premalo.

Žal nam omejenost prostora v glasilu ne dopušča, da bi objavili članek o koračnih motorjih, perspektivnem profesionalnem programu Tovarne elektromotorjev iz Železnikov. Zanimiv članek so v to glasilo prispevali štirje sodelavci TOZD Raziskovalni institut iz Ljubljane, **Janez Gorjan, Franc Jerala, Tone Svet** in **Jože Trojar.** SF

ISKRA-AVTOMATIKA

Malica v CSA

Prehrana med delom je nekaj tako samoumevnega, da bi se marsikomu zdelo škoda časa, ki bi ga posvetil tej zadevi. Zato je bilo obravnavanje problema dolgih vrst pri čakanju na malico v CSA nekako na stranskem tiru. Bile so sicer ankete (aprila 1982 in maja 1983,) bili so predlogi za rešitev, vendar je vse skupaj ostalo bolj ali manj nespremenjeno.

S 1. februarjem bomo predvidoma uvedli nekaj novosti, kljub temu pa bi bilo napak pričakovati, da bomo vrste čez noč odpravili. Novi sistem ima naslednje karakteristike: delavci dobijo dva kartončka za prehrano med delom. Z enim naročajo malico za naslednji dan (pri izhodu iz menze bodo v ta namen nameščeni nabiralniki), z drugim kartončkom pa se izkažejo pri blagajni (tam dobijo svoj prvi kartonček, s katerim so dan poprej naročili malico in s katerim ponovno opravijo izbiro za naslednji dan),

Prednosti in pomanjkljivosti:

— delavcem ne bo potrebno plačevati malice sproti ampak bodo imeli zagotovljen topel obrok skozi ves mesec. Vendar pa k temu sodi manjša možnost izbire saj so dosedaj delavci sproti kombinirali obroke. Opazovanja so pokazala da je prav pri plačevanju z denarjem oz. boni največ zastojev. Dosedanji pretok je bil 55 do 60 delavcev v 15 minutah, po novem pa pričakujemo da bo pretok 120 delavcev na 15 minut. Torej vrst ne bi smelo biti več — to je pravzaprav naš glavni cilj,

— standardno trije obroki – 2 topla, 1 hladen. Med temi tremi bo delavec izbral obrok za naslednji dan. Tako bo vsakemu zagotovljeno, da bo dobil tisto, kar je naročil, ne pa kot dosedaj, ko je boljših obrokov kmalu zmanjkalo,

— seveda vam želimo zagotoviti tudi kvalitetnejšo malico. Upamo, da bomo to dosegli z zamenjavo dobavitelja hrane (Hotel LEV),

— malico bomo pričeli deliti ob 9. uri . Še vedno bodo prvi na vrsti delavci iz proizvodnje, nato pa ostali. Tako ima vsak TOZD za vsak interval malice določen »fond« kartic, ki si jih v TOZD razdelite po individualnih željah in sicer so glede na rezultate ankete razdeljeni takole:

— pričetek malice je kar najbolj prilagojen pričetku dela. Krivulje produktivnosti so pokazale, da prične delovna storilnost po 3 urah upadati. Takrat je smiselno organizirati odmor med delom oz. z malico nadomestiti energijo, ki jo delavec porabi po ca. 4 urah dela,

— zajtrk bo ostal, le da ga boste sedaj plačevali takorekoč iz svojega žepa,

— kalorična vrednost obrokov bo približno taka, kakršno priporočajo strokovne podlage glede na vrsto dela:

1 malica: (močnejši topel obrok) za srednje težka dela in naloge

2 malica: (lažji topel obrok) za lahka dela in naloge, deloma tudi za dietno prehrano,

3 malica: — hladen obrok .

Upoštevali smo priporočila, da naj bi zajtrk in malica krila 35% vseh dnevnih potreb (večina zaposlenih še vedno ne zajtrkuje doma).

Vse to so bolj ali manj začasne rešitve (npr. predpisovanje prihoda na malico bo sčasoma nepotrebno, če bomo lahko še nekoliko povečali zmogljivost razdeljevalnega traku). Prava rešitev bi bila organiziranje lastne kuhinje. Tudi nabava raznih avtomatov ni možna saj je to kar je moč dobiti preslabe kvalitete. Toliko zaenkrat, da bi bil prehod na nov način lažji in hitrejši.

V pojasnilo še to, da bomo vsem ostalim, ki zaradi upravičenih razlogov ne morejo malicati v CSA (narava dela, dietna prehrana) omogočili, da bodo dobili bone, ali denar ali drugače sporazumno zagotovili, da bodo regres, ki je namenjen za prehrano lahko izkoristili.

Uroš Blatnik

Programska usmeritev delovanja koordinacijskega sveta OO ZSMS SOZD Iskra

(Nadaljevanje s 5. strani)

ranje in mladinska organizacija mora v vseh takih sredinah zahtevati, da nosilci kadrovskega planiranja odgovarjajo za svoje slabo delo. Dobro informiranje predstavlja pomemben pogoj za uspešno aktivnost mladine. Osnova sistema oblike informiranja mora temeljiti na osebnem informiranju, zato bomo v vseh OO ZSMS še nadalje izgrajevali različne oblike informatike. Poleg tega se bo mladina posluževala glasila Iskra za celovito in sprotno informiranje kolektivov o svojem delu.

Na kulturnem in športnem področju bomo z dosedanjim delom nadaljevali, saj sta to pomembna elementa interesnega povezovanja mladih. V SOZD Iskra bomo razvijali oblike mladinskega prostovoljnega dela v sodelovanju z republiškimi in zveznimi konferencami.

Posebno pozornost moramo posvetiti SLO in družbeni samozaščiti z aktivnim vključevanjem in usposabljanjem v vseh njenih oblikah. Prav tako bomo sodelovali pri obujanju in obnavljanju tradicij NOB tako preko pohodnega odreda partizanskih delavnic 99 d, kot tudi drugih oblik, npr. Dan Iskre — Dan borca, pohodi in sodelovanje z organizacijami ZB po TOZD, DO in SOZD.

Zaključki in ugotovitve delovne skupine za razpravo na temo 9. seja CK ZKS

— položaj in vloga mladih v družbi — sklepi in stališča

Gradivo in zaključki 9. seje CK ZKS po OO ZSMS niso bili obravnavani (z nekaj izjemami), tako da gradivo ni imelo odmeva.

Skepe in zaključke ocenjujemo kot sprejemljive, obstoja pa bojazen, da se ne bodo izvajali po osnovnih organizacijah. Apeliramo predvsem na mlade komuniste, na OO ZSMS in OOZK, da jih uresničijo v praksi.

Ugotavljamo, da ni željenega sodelovanja med DPO. Stališča DPO se morajo poenotiti na političnih aktivih (koordinacija). Mladinska organizacija si lahko izboljša svoj položaj v sistemu socialističnega samoupravljanja le z večjo aktivnostjo na vseh področjih. Mladi vidimo napake, a se tudi zavedamo, da jih je možno odpravljati samo z ustvarjalno kritiko.

Nevključevanje mladih v OO ZSMS v času izobraževanja, je v veliki meri krivo za neaktivnost v OO ZSMS v DO. V posameznih sredinah bi morali realno oceniti, koliko mladincev se lahko vključuje v delo v OO ZSMS.

Mladi so delegirani v samoupravne organe, vendar pa so pri opravljanju teh funkcij ali pasivni ali pa izgubijo stik z mladinsko organizacijo.

Zaključki delovne skupine, ki je obravnavala problematiko nagrajevanja po delu

1. Nagrajevanje na ravni SOZD Iskra ni poenoteno, kar pa je treba spremeniti;

2. Smisel osebne ocene kot dejavnika prilagajanja osebnih dohodkov dejansko opravljenemu delu je le pod pogojem, da se preverja redno. Izobrazba ne sme biti glavno merilo za nagrajevanje.

Zaključek razprave je, da sedanji sistem nagrajevanja v Iskri ni dinamičen, da je treba vztrajati pri uvajanju nagrajevanja po delu, pri čemer ima mladina lahko pomembno vlogo.

Sklep delovne skupine o delovanju MPO »Partizanske delavnice 99 d«

V veliki večini osnovnih organizacij ZSMS v Iskri niso seznanjeni z obstojem in delovanjem pohodnega odreda. Cilj delovanja tega MPO je množičnost, zato je treba več pozornosti posvetiti širjenju članstva v tej enoti.

Z delovnega posvetovanja mladih SOZD Iskra v Rabcu je poročal Stane Fleischman

TOZD MONTAŽA, SPODNJA IDRIJA

Ni jim žal naporov in odrekanj, saj jih rezultati opravičujejo!

Koliko lahko doseže složen kolektiv, ki mu ni mar naporov pri doseganju boljših delovnih rezultatov, dokazuje tudi uvodnik decembrske številke internega glasila TOZD Montaža iz Spodnje Idrije, ki ga zaradi zanimivosti za najširši krog Iskrinih bralcev ponatiskujemo v celoti. Kolektiv, ki se je opredelil za izredno zahtevne razvojne naloge, bo tako srčnost še potreboval; decembrski rezultat kaže, da zadržkov za to ne bo!

Dokaz sposobnosti

Smo na koncu leta in meseca, ki je za vse nas minil v znamenju izrednih prizadevanj za povečanje proizvodnje. Za mesec december smo si namreč postavili cilj, da izdelamo preko 140 tisoč kompresorskih motorjev. Z dvomi smo sprejemali te načrte, saj je do zdaj največja mesečna proizvodnja znašala nekaj več kot 110 tisoč motorjev. Toda, ker smo razmeroma mlad kolektiv, smo se bili pripravljeni spoprijeti z vsakovrstnimi težavami. Bolj ko smo se približevali koncu meseca, bolj smo ugotavljali, da zastavljene cilje uspešno rešujemo.

Kot je znano smo morali proizvodnjo povečati zaradi pomanjkanja repromateriala v prejšnjih mesecih, izpada manjše proizvodnje in neizpolnjevanja zahtev naših kupcev, ki jim nismo uspeli dobavljati dogovorjenih količin motorjev v določenih rokih.

Ker je bila v decembru preskrba z repromateriali bistveno boljša, smo prešli na triizmensko delo. Dopoldanska izmena je delala normalno, iz popoldanske smo delavce za eno linijo premestili na nočno izmeno, te pa so dopolnili delavci iz dopoldanske izmene in iz strokovnih služb. Delali smo tudi ob sobotah in sicer v dveh izmenah.

Tak način dela je zahteval veliko odrekanj, saj so se pojavljali problemi pri varstvu otrok, menjavanje delovnega časa pa je tudi vplivalo na družinsko življenje. Kot že rečeno bomo decemberski povečani plan dosegli, za kar gre zasluga vsem članom kolektiva, zlasti tistim, ki so delali ponoči, ali pa so svoje delo podaljšali za nekaj ur, pa tudi tistim, ki so po delu na svojem delovnem mestu ob popoldnevih prihajali še na pomoč v proizvodnjo. To je dokaz, da lahko v podobnih odločilnih trenutkih na večino delavcev v naši tovarni računamo, tudi za ceno njihovih osebnih odrekanj in dodatnih naporov.

Če so decembrski rezultati garant, da smo v podobnih okoliščinah pripravljeni narediti skoraj nemogoče, pa tako hitrega in intenzivnega tempa dela dalj časa prav gotovo ni mogoče vzdržati, temveč je to lahko izhod le v podobnih, težavnih razmerah. Taki primeri pa tudi od vseh spremljevalnih služb zahtevajo dodatne napore za zagotovitev čimboljših delovnih pogojev.

Marko Pajntar

Ob prvi številki

V zadnjih dneh preteklega leta so tudi v TOZD Programska stikala in releji iz Makol, delovne organizacije Avtomatika, izdali svojo prvo številko biltena. Za to TOZD je oživitev dobrega pretoka informacij izrednega pomena, saj so lokacijsko oddaljeni od matične delovne organizacije in preostalih TOZD Avtomatike. Po drugi strani pa so tudi sami lokacijsko ločeni, saj imajo proizvodne prostore v Makolah in Poljčanah. Prek »Informatorja«, kakor so ga poimenovali, naj bi v prvi vrsti izboljšali informiranje delavcev o dogajanjih v njihovih delovnih sredinah, jih seznanjali s pomembnejšimi dogodki iz širšega okolja, kjer živijo in se vključili v izmenjavo biltenov, ki izhajajo v TOZD Avtomatike.

Iz prve številke povzemamo intervju s predsednico delavskega sveta, Zlatko Marčinkovič, ki ga je pripravil Franc Kociper.

Pripravljamo prvo številko našega biltena. Ali se vam zdi to potrebno za boljše informiranje vseh nas?

Res, izšla bo prva številka našega biltena. Rekli bi, da je to zadnji čas in je zelo razveseljivo, da bo naš bilten končno tudi zaživel. Pobuda za izdajanje biltena je bila podana že pred tremi leti, vendar je po tem vse zamrlo. V naši temeljni organizaciji je še vedno preveč problem informiranje delavcev. Samo oglasna deska za informiranje res ni dovolj, čeprav so na njej vedno vsi zapisniki samoupravnih organov, DPO ter ostala obvestila. Delavce zanima tudi vsa ostala problematika naše temeljne organizacije (poročila, zaloge, finančno stanje...). Večkrat smo zahtevali takšne informacije, vendar tega skoraj ni bilo, le nekaj zapisnikov kolegija, kar pa še zdaleč ni dovolj. Zato je toliko bolj razveseljivo, da bomo imeli svoj bilten, ki bo dostopen slehernemu delavcu našega kolektiva. Upam, da se bodo delavci dobro odzvali in prispevali tudi svoja mnenja in pobude.

Zlatka Marčinkovič.

Samoupravljanje je temelj našega celotnega sistema. Ste predsednica našega delavskega sveta, ki odloča o najpomembnejših odločitvah v naši temeljni organizaciji. Kako ste zadovoljni z delom delegatov?

Na začetku našega mandata smo imeli nekaj težav glede gradiva za seje delavskega sveta. Gradivo smo dobivali še na sami seji ali pa ga sploh ni bilo. V takih pogojih tudi delo delegatov ni bilo mogoče, saj se delegat težko vključi v razpravo na seji. Sedaj se je to stanje izboljšalo. Gradivo prihaja še kar redno in pravočasno, tako da delegati lahko izvedejo razprave v svojih samoupravnih delovnih skupinah, ki so jih tudi delegirali. Če pa kateri delegat delavskega sveta svoje naloge ne opravlja — če pred sejo delavskega sveta nima razprave s svojo skupino — bi ga morali delavci te skupine opomniti ali pa ga poklicati na odgovornost. Sej delavskega sveta se delegati redno udeležujejo razen dveh izjem, ki prideta le poredkoma.

O stabilizaciji zadnje čase zelo veliko govorimo, še več pa bomo morali tudi v prihodnje narediti, če hočemo izboljšati sedanje stanje. Kako delavci spremljajo stabilizacijske ukrepe?

To se dobro vidi že iz tega, da so delavci iz neposredne proizvodnje sami predlagali še dodatne stabilizacijske ukrepe. Imenovana je bila tudi komisija za spremljanje in izvajanje stabilizacijskih ukrepov, ki sprejema nove predloge in poroča delavskemu svetu o uresničevanju le teh. Tako ima vsak član naše temeljne organizacije možnost, da posreduje komisiji svoj predlog, ta pa ga potem poda delavskemu svetu. Želja in zahteva delavcev pa je, da bi pri stabilizacijskih ukrepih upoštevali samoupravno dogovorjene roke.

Z aktivnim delovanjem v DPO vplivamo na vsa dogajanja v naši samoupravni družbi. Ali so njihovi predstavniki dovolj aktivni pri delu delavskega sveta temeljne organizacije?

Sindikalna organizacija se po mojem mnenju ukvarja le s tistimi nalogami, ki so njena stalna zadolžitev in so nujne. Več bi se morala zavzeti za problematiko našega gospodarjenja, posebej na koncu leta, ko se sprejemajo pomembni plani za naslednje leto. Res dobro je deloval sindikat takrat, ko je bil v javni obravnavi plan izrabe letnega delovnega časa za leto 1984. Rezultat tega pa je ta, da je bil plan za naslednje leto že sprejet na zadnji seji delavskega sveta. Za leto 1983 pa je bil sprejet šele marca 1983. Upam, da se bo sindikat tako dobro vključil tudi pri ostalih planih.

Glede odbora za samoupravni nadzor, pa bi bilo nujno nekaj ukreniti, da bi zaživel. Tudi mladinska organizacija je prepuščena sama sebi. Mladina lahko namreč dobro dela le takrat, če so vsi zainteresirani za njeno delo. Pri nas pa delajo le člani njegovega predsedstva, medtem ko drugi stojijo ob strani.

V novembru in decembru je bil organiziran seminar za delegate in člane samoupravnih organov, ki pa so se ga udeležili le delegati delavskega sveta (od 14 delegatov jih je bilo prisotnih le 6). Pri komisiji za delovna razmerja in odboru za samoupravni nadzor ni bilo nobenega interesenta, da bi se udeležil seminarja. Mislim, da so takšni seminarji edina možnost, kjer se lahko nekaj naučimo o samoupravljanju in izmenjamo mnenja tudi z delavci drugih TOZD v okviru naše delovne organizacije. Pri tem lahko spoznamo, kako delajo samoupravni organi drugod in kakšne težave imajo pri svojem delu. Res je škoda, da je pri nas bilo tako malo zanimanja za seminar.

Za nedelo delegatov in članov samoupravnih organov smo odgovorni prav vsi. Delegate in predstavnike DPO je potrebno opozarjati na njihovo neaktivnost in jih poklicati na odgovornost. Če še to ne bo pomagalo, jih je potrebno zamenjati s tistimi, ki so pripravljeni delati.

Časopisne novice

V Iskrini tovarni v Otočah so dobili v začetku decembra naročilo za izdelavo 44 tisoč instrumentov z vrtljivim železom in 11 tisoč merilnikov frekvenc, skupaj torej za 55 tisoč izdelkov v vrednosti 800 tisoč dolarjev. Postavljen je bil trimesečni rok izdelave, izvoz pa v Iran.

Seveda je bila to za 556-članski kolektiv zahtevna delovna naloga. Naročilo je namreč terjalo prilagoditev proizvodnje, saj tovrstne izdelke delajo na dveh proizvodnih linijah. Uvedli so nov delovni čas, od sredine decembra delajo po 10 ur na dan, kjer nastajajo ozka grla pa tudi ob sobotah, nedeljah in celo ponoči.

Odločili so se, da bodo vsi delavci iz režijskih služb delali 2 dni v proizvodnji, seveda povsem na manj zahtevnih in nenevarnih delih, da ne bi naredili več škode kot koristi. Hkrati so sprožili udarniški sistem dela, pri katerem so pomagali celo upokojenci tovarne. Delovna akcija je imela tolikšen uspeh, da so v mesecu dni izdelali že polovico naročenih izdelkov. Torej se jim ni treba bati 15. marca, ko naj bi proizvodnjo tega naročila končali — Glas, Kranj.

Da so izdelki Iskre namenjeni zlasti za olimpijado v Sarajevu, čutijo tudi Novomeščani. Za lansko leto je PTT Novo mesto naročilo 20 telefonskih govorilnic, pa niso dobili niti ene. Počakati bo potrebno, da mine olimpijada! Dolenjski list, Novo mesto.

Združeni proizvajalci strojne opreme so prevzeli organizacijo proizvodnje za hidroelektrarne na Savi in Muri. Za ta dela je predvidena proizvodnja 35 turbin za 15 hidrocentral v skupni vrednosti 37 milijard dinarjev. Delo bodo prevzele: Iskra, Gradis, Rade Končar in Slovenijaceste — Poslovne novine, Beograd.

Na dvoriščih kragujevške Crvene zastave stoji okrog 10 tisoč nedokončanih avtomobilov v skupni vrednosti 3 milijarde dinarjev. Razlog? Dobavitelji zamujajo z rezervnimi deli. Med tistimi, ki v zadnjem času ogrožajo Zastavino proizvodnjo, je po trditvah iz Kragujevca tudi Iskra, do katere so, kot pravijo, izpolnili vse obveznosti, vendar jim pošilja premalo alternatorjev. Zato so prisiljeni, so sporočili, da ta rezervni del in še nekatere druge, kupujejo po precej višjih cenah v Italiji, med njimi celo takšne, ki jih v Italijo izvažajo — naši proizvajalci.

V Iskri pravijo, da so tudi oni imeli težave z nabavo materiala, saj so lani dobili samo 60 % naročenih količin lakirane bakrene žice, ki je pri proizvodnji alternatorjev nujno potrebna. Zato so jih izdelali manj, kot so načrtovali, kljub temu, da so nekaj žice uvozili — za kompenzacijo pa so bili prisiljeni izvoziti določeno količino alternatorjev. Poudarjajo tudi, da bi na kragujevških poljih ta čas stalo celo 40 do 50 tisoč avtomobilov, če bi Zastavi dobavili le 60 % dogovorjenih količin alternatorjev. Svoje pogodbene obveznosti pa bi lahko izpolnili, če ne bi domači proizvajalci surovin izvažali lete, Večer, Maribor.

Ljubljanska delovna organizacija za izdelavo industrijskih objektor Smelt in Iskra sta podpisali dogovor o skupnem sodelovanju, gradnji objektov in izvozu tehnologije v države v razvoju. Za skupni nastop bo Iskra prispevala tehnologijo in znanje, Smelt pa bo prevzel področje inženiringa. Sedaj se pogovarjajo o prvem konkretnem primeru in sicer o gradnji tovarne opreme za gospodinjstvo v Alžiru in tovarne za proizvodnjo likalnikov v Iranu.

Smelt je pred nekaj meseci že podpisal podobni dogovor o sodelovanju z Elektronsko industrijo iz Niša, po katerem bo v Sovjetski zvezi zgradil tovarno za montažo televizorjev — beograjska Borba.

Zbral in uredil Marjan Kralj

SOZD ISKRA
Izobraževalni center Ljubljana

razpisuje STROKOVNO POSVETOVANJE na temo:

Razvoj pravnega sistema z vidika ekonomske stabilizacije

dne 8.2.1984 (1 dan)

Posvetovanje je namenjeno sekretarjem DO in TOZD v SOZD Iskra in vsem strokovnim delavcem, ki imajo pomemben vpliv na razvoj samoupravnega prava na vseh ravneh v SOZD Iskra.

Na posvetovanju se boste seznanili z najnovejšimi stališči v zvezi z razvojem pravnega sistema ter vplivi teh sprememb na razvoj samoupravnega prava v združenem delu.

VSEBINA:

1. Aktualna vprašanja razvoja pravnega sistema
2. Statusni položaj TOZD, DO in drugih oblik združevanja
3. Planiranje, vloga trga in delovanje enotnega jugoslovanskega tržišča
4. Razvoj normativnih dejavnosti v OZD
5. Zaposlovanje in delovna razmerja
6. Uresničevanje odgovornosti v pravni ureditvi

S posvetovanjem bomo pričeli v sredo 8. 2. 1984 ob 9 uri v Klubu delegatov, Ljubljana, Puharjeva 7.

VODJA POSVETOVANJA: Jože GOLOB, dipl. prav., DSSS, SOZD Iskra

CENA:

V ceno 600 din so vključeni stroški organizacije posvetovanja in kosilo. Za navedeno ceno bodo TOZD oziroma DSSS prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD oziroma DSSS.

PRIJAVE:

Udeleženci naj takoj pošljejo prijavo na naslov SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3—XI.

Podrobnejše informacije o posvetovanju lahko dobite pri Jožetu Golobu, tel. št.: 061-213-213, int.: 31-94.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana

— Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Železnov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Kibernetika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Milan Krapež (IEZE), Kazimir Mohar (Telematika), Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo.

— Naslov: Ljubljana Trg revolucije 3, tel.: 213-213, int.: 34-95 do 34-98 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

IZŽREBANE NAGRADE ZA NOVOLETNO NAGRADNO KRIŽANKO

Do razpisanega roka smo prejeli rekordno število 487 rešitev prazničnega nagradne križanke, izmed njih pa je žreb razpisane nagrade razdelil takole:
nagrado 800 din bo prejela **Kristina Vodopivec**, 65294 Dobnberk, Gregorčičeva 24
nagradi po 500 din bosta prejela **Marija Kavčič** DO Kibernetika, TOZD TSD, Kranj in **Janez Mikec** DO Elektrozveze, TOZD TTS, Ljubljana, Stegne 11
nagrade po 200 din pa: **Jernej Zevnik**, 64211 Mavčiče, Podreča 23, **Metoda Vovk**, 68000 Novo mesto, Cegelnica 19, **Angelca Gale**, Iskra Commerce, Ljubljana, Šmartinska 28, **Liljana Benedik**, 64000 Kranj, Štirnova 2 **Ivanka Krš**, 61110 Ljubljana, Zaloška 47.

Nagrade izžrebanim bomo poslali po pošti.

SOZD ISKRA, Izobraževalni center - Ljubljana

razpisuje:

Temeljni seminar za pripravo opravljanja strokovnega izpita delavcev za delo v zunanjetrgovinskih poslih

v času od 5. 3. do 17. 3. 1984
v Radencih

Delavci, ki opravljajo posle zunanjetrgovinskega prometa morajo imeti po zakonu o prometu blaga in storitev s tujino ustrezno strokovno izobrazbo in morajo izpolnjevati druge pogoje, ki jih določi Gospodarska zbornica Jugoslavije v sporazumu z gospodarskimi zbornicami republik in avtonomnih pokrajin (Ur. l. SFRJ 9-78). Za delavce, ki so dolžni opraviti strokovni izpit organiziramo kot pripravo za izpit razpisani seminar.

Opravljeni strokovni izpit, ki je pogoj za delo v zunanjetrgovinskih poslih je hkrati tudi POGOJ ZA VPIS V 6. ZUNANJETRGOVINSKO ŠOLO V ISKRI.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:
— zunanjetrgovinsko poslovanje,
— zunanjetrgovinski in devizni režim SFRJ,
— pravni posli v zunanji trgovini,
— plačilni promet s tujino,
— mednarodni transport in transportno zavarovanje,
— carine in carinsko poslovanje,
— družbenopolitične in družbeno ekonomske osnove ureditve SFRJ ter družbena zaščita.

ČAS IN KRAJ: Seminar se bo začel 5. 3. 1984 v Radencih.

NOSILEC PROGRAMA: Gospodarska zbornica Slovenije z izvajalci: VEKŠ, Maribor, Ekonomska fakulteta, Ljubljana in DU Boris Kidrič.

CENA: Cena seminarja je 6.500 din. Navedeni znesek bodo TOZD in DSSS vplačale na naslov Gospodarske zbornice, na podlagi podpisane prijavnice kandidata. Plačilo penzionskih in potnih stroškov uveljavljajo kandidati v svoji organizaciji. Cena za opravljanje strokovnega izpita znaša 1.800 din.

PRIJAVE: Prijavnice naročite na telefon (061) 222-212, oziroma v Izobraževalnem centru SOZD Iskra, Ljubljana, Trg revolucije 3-XI in izpolnjene vrnite na isti naslov, najkasneje do 15. 2. 1984. Kasnejših prijav v nobenem primeru ne bomo mogli sprejeti.

Iz tujega strokovnega tiska

Sušilnik in likalnik

Nemško strokovno časopisje poroča, da je podjetje Braun izdelalo križanca med sušilnikom in likalnikom. Nov gospodinjski aparat travel combi PG 1, ki je majhne mase, ima seveda lastnosti obeh staršev. Osnovni 1200 vatni sušilnik za lase ali pa tudi za kaj drugega je običajen, z dodatkom pa se spremeni v likalnik (na potovanju) zmečkanih srajc, bluz in celo oblek. Zraven ima »travel combi« tudi plastično steklenico za vlaženje tkanin. Da gospodinje ne bi imele težav v različnih evropskih državah, je priložen aparatu tudi vtični evro adapter za priključek na električno omrežje.

Gospodinjski elektronski stroj

Podjetje Moulinex je predstavilo na tržišču nov kuhinjski stroj elektronskega sistema. Univerzalni stroj namreč avtomatično določi pravilno hitrost vrtenja motorja in s tem tudi rezanja, mešanja, sekanja in mletja živil. Počasi npr. gnete testo, hitro pa dela smetano. Gospodinjski stroj ima tudi to prednost, da zavzame v kuhinji zelo malo prostora, njegova zmogljivost v skledi pa je nekaj več kot kilogram, torej dovolj za pripravo hrane štiričlanske družine.

Sončni polnilnik

Baterije zastonj? Po novem je to možno na zelo preprost način. Japonski Sony je izdelal polnilnik na baterije vrste »mignon«, ki sploh ne potrebuje električnega omrežja, marveč samo sonce. Sončna energija pretvorjena v električno napolni 3 ali 6 voltne baterije v nekaj urah in lastnik jih lahko spet uporabi v radiu, kasetofonu, računalniku, fotografski kameri ali podobni napravi. Že po 20-kratnem polnjenju se izdatek za nakup polnilnika povrne. Specialne baterije je možno napolniti 300-krat.

Elektronski besednjak

Verjeli, ali ne! Sedaj so v prodaji že elektronski besednjaki, za zdaj le za Nemce, ki hite po londonskih trgovinah in nakupujejo. Žepni računalnik im namreč shranjenih 8.000 besed, oz. pojmov v angleščini in nemščini. Turist pritisne na ustrezne tipke, oz. samo na prva dva zloga nemške besede ali pojma in ročni računalnik prelista notranji besednjak in v sekundi prikaže angleško besedo ali pojem na zaslonu tekočega kristala. Seveda gre v vseh primerih samo za preproste pojme, ki sodijo v vsakdanjo rabo. Če lastnik ne odtipka pravilne nemške besede ali pojma, se mu na zaslonu prikaže: osel, ponovi pravilno! Besedni računalnik je mimo tega še matematik z vsemi osnovnimi računskimi operacijami.

Mini mikroskop

Izdelali so prvi mikroskop žepne oblike, ki je le nekaj večji od cigaretnega vžigalnika. Npr. takšnega, ki ga ima v žepu ali pa na pisalni mizi marsikateri Iskrin vodilni. Mikroskop so izdelali v treh različicah, z 20, 30, 50-kratno povečavo. Vsakega poganjata dve »mignonki«, težki le 100 gr. Mikroskop ima tudi stransko osvetlitev, tako kot večji normalni mikroskopi in seveda tudi ročno nastavitev ostrine. Kdor pa ta mikroskop rabi tudi doma, si lahko kupi še dodatno stojalo in ima stoječi mikroskop.

Nemci prodajajo mikroskop za borih 89 DM.

Novo jedilno orodje

Več stoletni boj med špageti in človekom je končan in sicer z novim jedilnim orodjem, ki je hibrid med žlico in vilicami. Z »žlivilom« se dajo špageti, tudi tisti najtanjši, zlahka ovijati in nositi v usta. Tudi različna zelenjava ne pada »ob žreju« s krožnika na mizo in celo beljak se lahko loči od rumenjaka pri razkosavanju jajc na oko.

In še ena dobra stran je, ki sicer ni v zvezi s špageti. Ko je »žlivil« izrabljen, ga ni treba zavreči. Uporabljamo ga lahko še naprej kot odstranjevalec blata na podplatih čevljev.

Brezžični telefon

V ZDA z uspehom prodajajo brezžični telefon, imenovan cordless phone. Dejansko je to telefonska pogovorka, ki ima v sredini številčnico s tipkami, na vrhu slušalke pa je teleskopska antena. Pogovorka se lahko uporablja kjerkoli v razdalji do 100 m od telefonskega aparata, torej na vrtu, v kleti, na podstrešju, pri sosedu in podobno.

V ZDA se je nov telefon že močno uveljavil, v nekaterih drugih državah, kot npr. v Zahodni Nemčiji pa je prepovedan. Deluje namreč na tistih frekvencah, ki jih uporabljajo že druge službe. Vzlic temu je teh telefonov že precej, ker jih je težko odkriti. Zaradi šibke moči oddajnika motijo komunikacijske povezave samo v neposredni bližini, oz. na kraju samem.

Zbral, prevedel in priredil Marjan Kralj

ISKRA — AVTOMATIKA

O dejavnosti službe za družbeni standard

V okviru področja za kadrovske zadeve v delovni skupnosti za skupne zadeve — delovne organizacije Avtomatika, deluje tudi služba za družbeni standard. Verjetno je ni prireditve, oz. dejavnosti, ki zajema družbeni standard delavcev v delovni organizaciji, kjer ne bi bil prisoten vodja službe, Tone Kastelic s svojimi sodelavkami — Majdo, Zvonko, Lili in Ido. Dolgoletne izkušnje, letos mineva že dvajset let odkar se je zapisal Avtomatiki, izreden smisel za organizacijo, prodornost in družabnost so ob marljivih sodelavkah dali lepe rezultate. Letos mineva četrto leto, od kar je bila služba organizirana na ravni delovne organizacije. O tem, kaj je bilo narejeno lani pa nam je Tone povedal naslednje:

Na področju stanovanjske problematike smo v preteklem letu obravnavali prošnje 407 delavcev z nerešenim stanovanjskim vprašanjem. Od tega smo 243 dodelili stanovanjska posojila v rednem letnem razpisu, v višini cca 47. mio. din, izredno pa je bilo obravnavanih in rešenih še 19 prošenj z razdeljenimi posojili v višini cca. 5 mio. din.

S premostitvijo stanovanjskih posojil pa smo pomagali 4 delavcem v višini cca. 1 mio din posojila. Seveda smo pri reševanju stanovanjske problematike sodelovali tudi z zunanjimi institucijami: bankami, Samoupravno stanovanjsko skupnostjo, gradbenimi podjetji ter organizacijami združenega dela, v katerih so zaposleni zakonci naših delavcev.

Stanovanjska vprašanja smo reševali za delavce, zaposlene v TOZD: Razvojni institut, Trženje, Sistemi, Sestavni deli, Releji, Naprave za energetiko, Stikalni elementi in delovni skupnosti. Medtem ko za TOZD AVN in Orodja pridobivamo le rezervacije in jim nudimo strokovno pomoč. TOZD ELA in Napajanja, ki sta locirani v Novem mestu pa to dejavnost opravljata samostojno.

Športno — rekreativna dejavnost ima v Avtomatiki že dolgoletno tradicijo. Lahko bi rekli, da je rasla z delovno organizacijo.

Odkar imamo organizirano našo službo se tonamenska sredstva planirajo, združujejo ter namenjajo za posamezne prireditve pri nas.

Lani smo že vpeljano rekreacijo (košarka, nogomet, odbojka, namizni tenis, trim kabinet, kegljanje) popestrili še s tečaji tenisa, z badmintonom in ustanovitvijo tekaške sekcije. Ekipno smo sodelovali na prireditvah SOZD, se množično udeležili zimskih (407 delavcev) in letnih (860) delavcev športnih iger Avtomatike ter sodelovali na raznih drugih prireditvah kot so: občinsko TRIM tekmovanje v kegljanju, prvenstvo v smučarskih tekih občine Ljubljana-Šiška, Trnovski maraton, Bloški teki, sodelovali pri podelitvi Bloudkove značke, organizirali 3-dnevni seminar za organizatorje športne rekreacije v TOZD itd.

Tudi za letni in zimski oddih naših delavcev smo poskrbeli, kolikor je bilo to možno, glede na vedno težje pogoje. Tako je prek agencij v poletni sezoni letovalo 69 delavcev, kar predstavlja 1500 nočitev, v prikolicah, ki so last TOZD in DSSZ pa prek 200 delavcev z družinami, kar predstavlja 5400 nočitev. Že nekaj let imamo organizirano tudi zimsko letovanje v Kranjski gori,

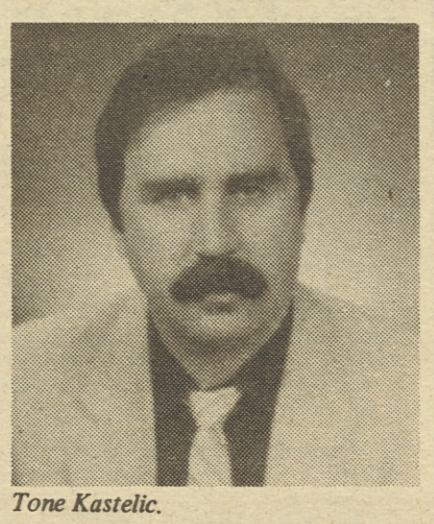

Tone Kastelic.

ki ga je v pretekli smučarski sezoni koristilo 56 delavcev (914 nočitev). Hkrati sodelujemo tudi z agencijo Kvarner Express, kjer imajo naši delavci tudi popust.

Seveda pa to niso edine dejavnosti, s katerimi se dnevno srečujemo. Tu je še nabava prehrambenih bonov, voznih kart za prevoz delavcev s kolodvora v Stegne, organizacija zobozdravstvenih uslug in zdraviliškega zdravljenja, na področju katerega sodelujemo s socialnimi službami v TOZD in s sindikatom.

Ne smemo pozabiti na kulturno dejavnost ter organizacijo proslav, raznih prireditev in izletov. V okvir slednje sodi vsakoletna prireditev — srečanje jubilantov Avtomatike (lani jih je bilo 266), vsakoletni izlet upokojencev (lanskega izleta v Vrbo in na Bled se je udeležilo 92 upokojencev), organiziranje novoletne obdaritve otrok itd.

Navedel sem le nekaj najpomembnejših nalog. Pri tem pa ne smem pozabiti na TOZD in DSSZ, oz. na delo referentov za šport in rekreacijo, ki delujejo v svojih sredinah. Brez njihove pomoči in prostovoljnega sodelovanja mnogih delavcev Avtomatike tudi naši rezultati ne bi bili takšni kot so.

Upam, da bomo tudi v bodoče dobro sodelovali, saj je od tega v veliki meri odvisno, da bomo s čim manjšimi sredstvi ob vedno novih idejah nudili delavcem to, kar od nas pričakujejo.

Prva priložnost, da to dokažemo, je že pred nami — zimske športne igre Avtomatike. Naj izkoristim to priložnost in vas povabim, da se jih v čim večjem številu udeležite in se športno borite za uveljavitev vaše TOZD, oz. DSSZ in v nadaljevanju za dobro uvrstitev Avtomatike na zimskih športnih igrah SOZD Iskra.

Š.D.

Sindikalno prvenstvo Ljubljane se je začelo

Šahisti Iskre ljubljanskega bazena na sindikalnem prvenstvu nastopajo s šestimi moštvi.

Prva in druga ekipa igrata v prvi ligi, tretja ekipa v drugi ligi, četrta v tretji ligi, peta v četrti in šesta v peti ligi.

Za prvo ekipo igrajo šahisti: 1. Leopold Galle, 2. Jože Krumpak 3. Jože Kerec, 4. Stane Rijavec, 5. Anton Ribič in 6. Marjan Butala. V drugi ekipi: 1. Drago Čopič, 2. Pavle Sešek, 3. Vito Šoukal, 4. Andrej Erman, 5. Janez Kumše, 6. Marko Ribičič, 7. Jurica Zadravec in 8. Drago Pergar.

Letos nastopajo bistveno spremenjene ekipe. V prvo ekipo smo razporedili resnično najboljše šahiste Iskre in formirali dve enaki ekipi: drugo in tretjo.

V prvem kolu sta se ekipi pomerili med seboj. Premočno je zmagala prva ekipa. Rezultat je bil 3,5:0,5. Posamični rezultati: 1. Galle: Šoukal 0,5:0,5, 2. Krumpak: Erman 1:0, 3. Rijavec: Ribičič 1:0, 4. Ribič: Zadravec 1:0.

Prvo moštvo Iskre je v drugem kolu igralo s Yulonom in zmagalo 3:1. Celi točki sta osvojila Ribič in Rijavec, remizirala pa sta Galle in Krumpak. V tretjem kolu so z rezultatom 3:1 premagali Prometni Institut. Zmagala sta Krumpak in Ribič, remizirala pa Galle in Rijavec. Po treh kolih imajo 9,5 točk in so na čelu tabele.

Veliko manj uspeha pa je dosegla druga ekipa. V dvoboju s Slogo I Dom JLA so osvojili samo polovičko. Remiziral je Erman. V tretjem kolu pa so v dvoboju s Kliničnim centrom osvojili točko in pol. Celo točko je dobil Ribičič in polovico točke Pergar. Po treh kolih imajo 2,5 točk in se nahajajo v zadnjem delu tabele.

Iskra III nastopa v drugi ligi. Ekipo sestavljajo: Jože Špende, Bogdan Brezigar, Andrej Grum, Anton Jerina in Dane Černe, včasih pa tudi vskoči, če pač ni na terenu Simon Jerič. Z Zavodom za statistiko smo igrali neodločeno 2:2. Zmagala sta Brezigar in Jerina. V drugem kolu smo s SPIZ osvojili samo pol točke. Remiziral je Jerina. Šahiste PTT smo premagali s tesnim rezultatom 2,5:1,5. Zmagala sta Grum in Jerina, neodločeno pa je igral Špende. Po treh kolih je druga ekipa osvojila pet točk in se nahaja v drugi polovici tabele.

Četrta ekipa uspešno nastopa v tretji ligi. Z rezultatom 3,5:05 so v prvem kolu premagali moštvo Fronta — SZDL II. Celo točko so dobili Mayer, Gorjup in Božič, pol točke pa Anžur. Kartonažno tovarno so premagali s 3:1. Zmagali so Benčič, Božič in Gorjup. Dvoboj s Emono so izgubili z 1,5:2,5. Neodločeno so igrali Gorjup, Mayer in Anžur. Skupno so nabrali osem točk in so v vodilni skupini. Barve Iskre IV, oz. Avtomatike zastopajo: Hugon Zaplotnik, Janez Grčar, Lojze Gorjup, Lado Anžur in Darko Božič.

Peta in šesta ekipa sta sestavljeni iz šahistov Elektrooptike. Peto moštvo, ki igra v četrti ligi sestavljajo šahisti: Vojko Srebrnič, Branko Mayr, Drago Šajnič, Stanko Zadnik, Milorad Knežević, Dušan Bevc, Boris Savkovič in Miro Gorenc. Neodločeno so igrali s šahisti Jugobanke. Zmagala sta Srebrnič in Šajnič. Litostroj II so premagali z rezultatom 3:1. Uspešni so bili Srebrnič, Bevc in Zadnik. Visok rezultat so dosegli v dvoboju z ekipo Civilnih vojnih invalidov 3,5:0,5.

Zmagali so Srebrnič, Šajnič in Zadnik, a remiziral je Bevc. Po treh kolih imajo 8,5 točk.

Šesta ekipa, ki jo predstavljajo šahisti: Marjan Rupnik, Lado Kosednar, Vinko Filipčič, Vojko Kuk in Milorad Tomič pa igrajo v peti ligi. S šahisti Slovenija ceste so osvojili eno točko. Zmagal je Filipčič. Neodločeno so igrali z Zdravstveno informativnim centrom. Celi točki sta osvojila Rupnik in Kuk. V tretjem kolu so bili prosti.

Bogdan Brezigar

Imenovane komisije

Izvršni odbor Šahovskega društva Iskra je na svoji prvi seji imenoval naslednje komisije:

1. finančna komisija: Dušan Bivic, predsednik in člani: Stane Preskar, Drago Čopič in Grozdek Vinko.

2. tekmovalna komisija: Pavle Sešek predsednik, člani: Anton Preinfalk, Slavko Krivec, Iztok Jelen, Vojko Srebrnič, Leopold Galle in Janez Stupica.

3. komisija za rekreacijski, oz. množični šah: Bogdan Brezigar, predsednik, člani: Dane Černe, Leopold Galle, Janez Grčar, Pavle Jereb, Jože Cimperman, Milorad Tomič, Lado Anžur, Primož Majetič in predstavnik Iskre Žarnice.

4. komisija za Šahovski dom: Drago Čopič, predsednik, člani: Jože Vodičar, Pavle Jereb, Janez Vidic.

5. gospodarska komisija: Marjan Žnidarčič, predsednik, člani: Stane Cimerman, Jože Špende, Bogdan Podlesnik.

6. informativno - propagandna komisija: Boris Kutin, Bogdan Brezigar, Marjan Žnidarčič.

Izvoljen je bil tudi novi kapetan prve ekipe. To zahtevno funkcijo je prevzel Leopold Galle. Strokovno pomoč bo pa še vedno nudil dosedanji kapetan Anton Preinfalk.

Bogdan Brezigar

RAZPIS XXII. ZIMSKO ŠPORTNIH IGER SOZD ISKRA

Propozic za tekmovanje na XXII. zimsko športnih igrah SOZD Iskra, ki bodo 24. in 25. ruarja 1984 v Gozd Martuljku in Kranjski gori.

XXII. zimsko športne igre obsegajo tekmovalni disciplinski tek in veleslalom.

Udeleženci tekmovanja se lahko prijavijo v naslednje tekmovalne razrede:

TEKI:

moški: 10 km — tekmovalni razred A
(zajema tekmovalce, ki do 1. 1. 1984 niso dopolnili 30 let)

moški: 5 km — tekmovalni razred B
(zajema tekmovalce, ki so do 1. 1. 1984 dopolnili 30 let in niso starejši od 40 let)

moški: 5 km — tekmovalni razred C
(zajema tekmovalce, ki so do 1. 1. 1984 dopolnili 40 let)

ženske: 5 km — tekmovalni razred A
(zajema tekmovalke, ki do 1. 1. 1984 niso dopolnile 30 let)

ženske: 5 km — tekmovalni razred B
(zajema tekmovalke, ki so do 1. 1. 1984 dopolnile 30 let in niso starejše od 40 let)

ženske: 5 km — tekmovalni razred C
(zajema tekmovalke, ki so do 1. 1. 1984 dopolnile 40 let)

Tekmovanje v tekih bo 24. 2. 1984 ob 15. v Gozd Martuljku.

VELESLALOM: bo dne 25. februarja 1984 ob 10. uri v Kranjski gori.

moški: tekmovalni razred A
(zajema tekmovalce do 24. leta starosti)

moški: tekmovalni razred B
(zajema tekmovalce od 25. do 29. leta starosti)

moški: tekmovalni razred C
(zajema tekmovalce od 30. do 34. leta starosti)

moški: tekmovalni razred D
(zajema tekmovalce od 35. do 39. leta starosti)

moški: tekmovalni razred E
(zajema tekmovalce od 40. do 44. leta starosti)

moški: tekmovalni razred F
(zajema tekmovalce od 45. do 49. leta starosti)

moški: tekmovalni razred G
(zajema tekmovalce, ki so do 1. 1. 1984 dopolnili 50. let)

ženske: tekmovalni razred A
(zajema tekmovalke do 29. leta starosti)

ženske: tekmovalni razred B
(zajema tekmovalke od 30. do 39. leta starosti)

ženske: tekmovalni razred C
(zajema tekmovalke, ki so do 1. 1. 1984 dopolnile 40. let)

Rezultati tekmovanja v tekih in veleslalomu se ocenjujejo posamezno in ekipno.

Za ekipno uvrstitev se točkujejo teki in veleslalom najbolje uvrščenih iz vsakega razreda moških in žensk.

Za nepopoldne ekipe se za ekipno uvrstitev štejejo kazenske točke zadnjega tekmovalca v razredu, s pribitkom 500 KT.

Pritožbe in ugovore bo reševala 5-članska komisija, ki jo bo imenovala komisija za šport in rekreacijo pri SOZD Iskra.

Tekmovanja se lahko udeležijo samo člani SOZD Iskra, ki bodo svojo udeležbo prijavili pri svojih referentih za šport in rekreacijo, pri DO SOZD Iskra.

Vse delovne organizacije morajo svojo udeležbo prijaviti pismeno do 15. 02. 1984 na naslov:

»ISKRA« INVEST SERVIS, Področje za rekreacijo, Ljubljana, Trg revolucije 3.

Za prijavo je veljaven seznam tekmovalcev, ki ga potrdi kadrovska služba.

Prijava mora vsebovati:
— priimek in ime tekmovalca
— rojstne podatke
— razred v katerem bo tekmoval

V primeru spora ima komisija za pritožbe pravico identificirati tekmovalce s pomočjo osebne izkaznice, vsi tekmovalci morajo na cilju imeti osebno izkaznico, ali kateri koli dokument, ki ima fotografijo (vozniško dovoljenje, potni list, itd.) in potrjeno zdravstveno izkaznico.

Vsak tekmovalec mora tekmovati v svojem starostnem razredu.

V primeru, da komisija za pritožbe ugotovi, da tekmovalec ni član SOZD Iskra, ali da tekmovalec ne tekmuje v ustreznem razredu, diskvalificira vse tekmovalce delovne organizacije tekmovalnega razreda.

Vodja ekipe je dolžan 60 minut pred začetkom tekmovanja javiti vodstvu tekmovanja vse nastopajoče tekmovalce. Naknadnih sprememb in prijav vodstvo tekmovanja ne bo upoštevalo.

Tekmovalci tekmujejo na lastno odgovornost. Prireditelj ne prevzame nobene odgovornosti za morebitne poškodbe.

Organizator tekmovanja si pridržuje pravico, spremeniti čas in kraj tekmovanja, če bodo to zahtevale okoliščine. O tem bo vodstvo zimsko športnih iger SOZD Iskra pravočasno obvestilo vse prijavljene.

Obvestilo smučarjem Avtomatike

Vse delavce delovne organizacije Avtomatika obveščamo, da bodo letošnje zimske športne igre Avtomatike potekale v soboto, 11. februarja v Podkorenu. Tekmovanje na veleslalomskih in tekaških progah sodijo v okvir prireditev, posvečenih 35-letnici delovne organizacije.

Vse interesente obveščamo, da se lahko najkasneje do 1. februarja prijavijo pri svojih športnih referentih v TOZD, oz. DSSZ. Ob prijavi morajo vplačati 300 din štartnine, v kar je vračunana tudi prehrana. Tekmovalci bodo namreč na smučišču dobili malico in osvežilno pijačo. Hkrati z žrebanjem štartnih številk bo potekalo tudi žrebanje nagrajenih startnih številk, kar je le ena od zanimivosti letošnjih zimskih iger.

Po končanem tekmovanju, ki bo potekalo po naslednjih starostnih razredih:

Veleslalom moški:
A razred: do 24 let
B razred: od 25 do 29 let
C razred: od 30 do 34 let
D razred: od 35 do 39 let
E razred: od 40 do 44 let
F razred: od 45 do 49 let
G razred: nad 50 let

Veleslalom ženske:
A razred: do 29 let
B razred: od 30 do 39 let
C razred: nad 40 let

Teki moški:
A razred: do 29 let
B razred: od 30 do 40 let
C razred: nad 40 let

Teki ženske:
A razred: do 29 let
B razred: od 30 do 40 let
C razred: nad 40 let

se bodo odpeljali z avtobusi na Bled, kjer bo razglasitev rezultatov in podelitev:

— medalj prvim trem uvrščenim iz vsakega starostnega razreda,
— pokal prvim trem uvrščenim ekipam,
— priznanje najboljšemu tekmovalcu in tekmovalki v veleslalomu in tekih,
— ter najstarejši udeleženki in udeležencu tekmovanja.

Čas in kraj odhoda bosta sporočena naknadno. Vse ostale informacije lahko dobite v službi za družbeni standard, Kotnikova 6, tel.: 312-322.

Š.D.

Hitropotezni šahovski turnir

Sindikalna konferenca Iskra Elektrooptike in Šahovsko društvo Iskra organizirata 35. hitropotezni turnir za prvenstvo Iskre. Prireditev bo 4. 2. 1984 ob 8,30 v Šahovskem domu v Ljubljani.

Vabljeni!

Obvestilo smučarjem

Člane smučarske sekcije PD Iskra in ostale interesente obveščamo, da si lahko nabavite nove smučarske izkaznice in nalepke za sezono 1983/84, v PPC — Trg revolucije 3, pri tov. Matotek (vsak dan od 13.-15. ure).

Smučarski tečaji

ISKRA INVEST SERVIS, Dejavnost za rekreacijo obvešča delavce Iskre, da bomo tudi to zimo organizirali smučarske tečaje v Gozd Martuljku. Tečaje bodo vodili izkušeni učitelji in vaditelji smučanja.

TERMINI

2. skupina	21.1. —28.1.1984
3. skupina	28.1. —04.2.1984
4. skupina	04.2. —11.2.1984

CENA TEČAJA

Odrasli	6.850,00
Otroci do 10. leta	5.700,00

V ceno je vključeno: polni penzioni v penzionu Špik (začetek prvi dan s kosilom, konec zadnji dan z zajtrkom), turistična taksa, hramba smuči, prijava, zavarovanje in strokovno vodstvo tečaja.

PRIJAVE, ODPOVEDI IN NAČIN PLAČILA

Prijave sprejema Milena MATOTEK, Iskra Invest Servis, Trg revolucije 3, Ljubljana, telefon 213—213, int.: 12-86 (med 13. in 15.). Po predhodni prijavi, najkasneje 14 dni pred pričetkom koriščenja storitev je treba celotni znesek nakazati na ž.r. 50101—601—17218 ISKRA INVEST SERVIS, ali plačati pri Mileni Matotek v PPC — pritličje. V kolikor boste znesek nakazali na naš žiro račun, nam pošljite kopijo vplačila kot dokazilo o poravnanih obveznostih.

V primeru odpovedi ali neudeležbe tečaja mora odjavljeni pridobiti zamenjavo, drugače zadržimo 30% cene aranžmaja.

ISKRA INVEST SERVIS